

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **P. a. s., so sídlom A.**, IČO: X., zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. M. K., s. r. o., so sídlom K., IČO: X., v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. M. K., proti žalovaným: **1/ Ing. F. M., nar. X., bytom: B., 2/ F. M., nar. X., zomr. X.,** naposledy bytom: B., **3/ V. M., nar. X., zomr. X.,** naposledy bytom: B.B., **4/ JUDr. E. P., so sídlom kancelárie R.,** správca konkurznej podstaty úpadcu O., s. r. o., so sídlom: H., IČO: X., **5/ M., s. r. o., so sídlom: A., IČO: X., 6/ P. M., nar. X., zomr. X.,** naposledy bytom: B., **7/ V. B., rod. M., nar. X.,** bytom: S., **8/ E. K., rod. M., nar. X.,** bytom: B., **9/ K. A. M., nar. X.,** bytom: V., B., **10/ F. M., nar. X., bytom: B.,** žalovaní 1/, 7/, 8/, 9/ a 10/ zastúpení advokátkou JUDr. L. M. so sídlom R., **o zaplatenie 216 356,80 eur (pôvodne 6 517 965,20 Sk) s príslušenstvom,** vedenej na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 22Cb 635/1998, o dovolaní žalovaných 1/, 7/, 8/, 9/ a 10/ proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. júna 2015 č. k. 4 Obo 73/2013-1687 v spojení s opravným uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. mája 2016 4 Obo 73/2013-1855, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Žiline ako súd prvého stupňa rozsudkom z 12. augusta 2013 č. k. 22Cb/635/1998-1596 uložil žalovaným 1/, 7/, 8/, 9/ a 10/ povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 216 356,80 eur spolu s 28% úrokom z omeškania zo sumy 212 158,82 eur od 21. 06. 1998 až do zaplatenia tak, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť žalovaných s tým, že žalovaný 1/ je povinný zaplatiť žalovanú sumu vo výške 216 356,80 eur spolu s 28% úrokom z omeškania zo sumy 212 158,82 eur od 21. 06. 1998 až do zaplatenia, žalovaná 7/ je povinná zaplatiť zo žalovanej

sumy sumu 11 834,53 eur, žalovaná 8/ je povinná zaplatiť zo žalovanej sumy sumu 12 315,79 eur, žalovaná 9/ je povinná zaplatiť zo žalovanej sumy 6 662,10 eur a žalovaný 10/ je povinný zaplatiť zo žalovanej sumy rovnako 6 662,10 eur, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku súd návrh zamietol. Súčasne rozhodol o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podaný žalovanými 1/, 7/ a 8/ na pojednávaní dňa 12. 08. 2013. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žalovaným 1/, 7/, 8/, 9/ a 10/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu trovy konania vo výške 40 392,77 eur do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Na základe dokazovania vykonaného výsluchom účastníkov, ich zástupcov, oboznámením sa s obsahom pripojených dedičských spisov Okresného súdu Námestovo sp. zn. D 310/98, Dnot 264/98 a D 40/2013, oboznámením sa s obsahom pripojeného spisu RI 536/98, RIII 1250/92, č. 1. 638 spisu, listinnými dôkazmi v spise, ako aj svedeckými výpoveďami svedkýň Ing. M. J., Ing. M. M. a Ing. S. U., súd prvého stupňa zistil, že úverovou zmluvou S. v B., pobočka D. č. X. zo dňa 22. 07. 1992 poskytla žalovanému 1/ úver vo výške 15 497 000,- Sk pri úrokovej sadzbe plus 2% nad základnú sadzbu. Tento úver sa žalovaný 1/ zaviazal splatiť do 20. 06. 1998. V bode 9. písm. a/ úverovej zmluvy účastníci dohodli, že pokiaľ žalovaný 1/ splátku v dohodnutom termíne neuhradí a nepožiada o jej odloženie, sporiteľňa postupne zvýši úrokovú sadzbu zo sumy nezaplatenej splátky až na 28%. Ďalej v bode 2. úverovej zmluvy účastníci dohodli, že žalovaný 1/ berie na vedomie, že pri úvere alebo splátke nesplatennej v lehote, sporiteľňa pristúpi k zvýšeniu úrokovej sadzby na 28% zo sumy úveru alebo splátky nesplatennej v lehote odo dňa nasledujúceho po splatnosti úveru alebo splátky. Z obsahu bodu 2. úverovej zmluvy súd mal preukázané, že žalovaný 1/ sa zaväzuje splatiť úver s úrokmi vrátane poplatkov, náhrady, paušály náhrad za poskytnutý úver a za úkony vykonané v súvislosti so správou úveru podľa sadzobníka poplatkov a náhrad vydaného S.. Súd mal ďalej preukázané, že dodatkom č. 1 k úverovej zmluve sa účastníci zmluvy, t. j. S., Mestská pobočka v D. a žalovaný 1/ dohodli, že v prípade, ak žalovaný v 1/ do 15 dní po skončení štvrťroka nebude mať dostatok zdrojov na bežnom účte na inkaso úrokových nákladov, resp. úroky neuhradí inak, sporiteľňa zo sumy nezaplateného úroku uplatní sankčný úrok vo výške 28%. Posledným dodatkom č. 8 z 19. 03. 1997 k úverovej zmluve sa jej účastníci dohodli, že zostatok úveru vo výške 7 337 000,-- Sk sa bude splácať formou pravidelných mesačných splátok v roku 1998 za január až máj po 200 000,-- Sk a v júni 4 437 000,-- Sk. Splácanie bolo presne špecifikované aj v roku 1997.

Dňa 24. 08. 2002 S. v B., pobočka D. a žalovaný 1/ uzavreli zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam č. X., v ktorej bode 1. bolo zriadené záložné právo na prevádzkovú jednotku potravín, široký sortiment súp. č. 1 postavenú na parc. č. X. a X. k. ú. N., zapísaná na LV č. X., v tom čase v Stredisku geodézie Dolný Kubín, ktorých hodnota podľa znaleckého posudku je 15 957 000,-- Sk. V bode 4. účastníci dohodli, že táto zmluva sa uzatvára na zabezpečenie záväzku s príslušenstvom vo výške 15 497 000,-- Kčs z vyššie uvedenej úverovej zmluvy. V záhlaví zmluvy o zriadení záložného práva bolo uvedené, že sa zabezpečuje pohľadávka z úverovej zmluvy č. X. z 22. 07. 1992, ktorá bola uzavretá medzi totožnými zmluvnými stranami. Z výpisu z katastra nehnuteľností k. ú. N. LV č. X. súd zistil, že vlastníkom nehnuteľnosti označenej ako nehnuteľnosť súp. č. 1 postavená na parc. č. X., ako aj parcely č. X. o výmere 1 157 m² a parcely č. X. o výmere 68 m², je obchodná spoločnosť M., s. r. o., N., v jednej polovici a obchodná spoločnosť O., s. r. o., N., tiež v jednej polovici.

Z ručiteľského záväzku podpísaného žalovaným 2/ a žalovanou 3/, vyplýva, že sa zaviazali ručiť za záväzok klienta Ing. F. M. – žalovaného 1/ titulom úverovej zmluvy č. X. zo dňa 22. 07. 1992 vo výške 2 400 000,-- Kčs a v tejto výške preberá žalovaný 2/ ako ručiteľ s manželkou V. – žalovanou 3/ ručenie.

V konaní nebolo preukázané, že by dlh vo výške 6 517 965,20 Sk, ktorého sa domáhala S., a. s., ako dlhu z predmetnej úverovej zmluvy, zákonným spôsobom zanikol. Súd prvého stupňa poukázal na ustanovenie § 151d ods. 2 OZ platného v roku 1997, ako aj v čase vkladu vlastníckeho práva. Vzhľadom na to, že vlastnícke právo žalovaného 1/ k nehnuteľnosti zapísanej na LV č. X., vedenej Správou katastra N., prešlo zo žalovaného 1/ na žalovaných 4/ a 5/ a následne podiel žalovaného 5/ prešiel na žalovaného 11/, mal súd preukázané, že záložné právo pôsobí aj voči súčasným vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti. V konaní nebolo preukázané, že by pôvodný veriteľ S., a. s., vyzval žalovaného 1/ ako dlžníka na zaplatenie žalovanej istiny. V konaní boli preukázané výzvy na zaplatenie voči ručiteľom – žalovaným 2/ a 3/, avšak vzhľadom na skutočnosť, že na majetok žalovaného 1/ bol vyhlásený konkurz, súd vyhodnotil túto skutočnosť v súlade s ustanovením § 306 ods. 1 Obchodného zákonníka majúca za to, že bola splnená aj hmotno-právna podmienka uplatnenia nároku voči ručiteľom žalovaného 1/ v súlade s touto zákonnou úpravou.

Vo vzťahu k námietke žalovaných 3/, 6/, 7/, 8/, 9/ a 10/ o aktívnej legitímácii žalobcu v konaní súd prvého stupňa mal notárskymi zápisnicami preukázané, že žalovaná pohľadávka na základe zmlúv o postúpení pohľadávok prechádzala postupne zo S., a. s., na S., a. s., a to zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 28. 06. 2000 a notárskou zápisnicou N 498/00, Nz 485/00 zo dňa 17. 11. 2000, ďalej notárskou zápisnicou N 26/2004, Nz 5704/2004 zo dňa 23. 01. 2004 pohľadávka prešla z postupcu S., a. s., na postupníka M., a. s., B., ďalej notárskou zápisnicou N 107/2004, Nz 13460/2004 zo dňa 17. 02. 2004 pohľadávka prešla z postupcu M., a. s., na V., C., ďalej notárskou zápisnicou N 173/2004, Nz 22985/2004 zo dňa 16. 03. 2004 pohľadávka prešla z postupcu V., C. na postupníka D., s. r. o., B. a notárskou zápisnicou N 304/2004, Nz 27853/2004 zo dňa 31. 03. 2004 prešla pohľadávka z postupcu D., s. r. o., na R. a. s., R.. Poslednou zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 01. 10. 2009 pohľadávka prešla na P., a. s., R.

Vzhľadom na uvedené mal súd prvého stupňa za preukázané, že predmetná pohľadávka prešla z pôvodného veriteľa S. v B. až na súčasného žalobcu. S poukazom na to súd vyhodnotil námietku žalovaných, namietajúcich aktívnu legitímáciu žalobcu v konaní, za nedôvodnú, poukazujúc na listinné dôkazy - zakladateľskú listinu S., a. s., ako aj výpis z obchodného registra S., a. s., ako verejnej listiny, z ktorých mal súd preukázané, že pohľadávka z predmetnej úverovej zmluvy prešla zo S. na S., a. s. a následne hmotno-právnymi úkonmi - zmluvami o postúpení pohľadávky ju nadobudol žalobca vystupujúci v konaní aj v čase vyhlásenia tohto rozsudku.

Súd prvého stupňa, vychádzajúc aj z právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, vysloveného v jeho rozhodnutí zo dňa 24. 06. 2009, k otázke účinnosti uzavretých zmlúv o postúpení pohľadávok konštatoval, že žalobca má aktívnu legitímáciu na uplatňovanie nároku z predmetnej úverovej zmluvy. V konaní mal jednoznačne preukázané, že S., štátny peňažný ústav ako celok bola pretransformovaná do S., a. s., ktorá následne zmluvami o postúpení pohľadávok pohľadávku z predmetnej úverovej zmluvy prevádzala na konkrétne subjekty, v konečnom dôsledku až na žalobcu – P., a. s., R., vo vzťahu ku ktorému súd aj rozhodol. Súd poukázal na listinné dôkazy, ktoré predložil žalobca na pojednávaní dňa 12. 08. 2013, a to obsah Notárskej zápisnice N 56/94, Nz 57/94 zo dňa 15. 04. 1994 spísanej pred notárkou JUDr. H. H. so sídlom v B., ako aj na zakladaciu listinu S., a. s., B., z ktorých vyplýva, že predmetná pohľadávka prešla na S., a. s. Osobitne súd poukázal na článok 4 bod 3 zakladacej listiny S., a. s., z ktorého jednoznačne vyplýva, že S.,

a. s., preberá všetok majetok S., š. p. ú., a to aj všetky práva, povinnosti, záväzky i neznáme, to znamená, aj tie záväzky, ktoré by neboli obsahom ani špecifikácie majetku, ktorá je uvedená v schválenom privatizačnom projekte. Poukazujúc aj na právoplatné rozhodnutia prvostupňového súdu, ktorými bola pripustená zmena v osobe účastníka konania na strane žalobcu, má podľa názoru súdu žalobca, vo vzťahu ku ktorému konal a rozhodol – P., a. s., R., aktívnu legitimáciu v spore.

Na základe vyššie uvedených skutočností súd prvého stupňa dospel k záveru, že žalobca má aktívnu legitimáciu, aby sa domáhal zaplataenia nárokov z úverovej zmluvy, ktorá bola uzavretá medzi žalovaným 1/ a S., š. p. ú., pobočka D., č..X. zo dňa 22. 07. 1992.

Vo vzťahu k návrhu žalovaných 1/, 7/ a 8/ na prerušenie konania až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 5Cbi/22/2013, súd prvého stupňa dospel k záveru, že návrh na prerušenie konania nie je dôvodný, pretože neboli splnené podmienky stanovené § 109 ods. 1 a 2 O. s. p., preto návrh zamietol. Vyslovil názor, že konanie Okresného súdu Žilina vedené pod sp. zn. 5Cbi/22/2013 nie je takým konaním, v ktorom sa rieši zásadná otázka, ktorá by bola podstatná pre konanie 22Cb/635/1998, vedené na Krajskom súde v Žiline., a súčasne že konanie vedené na Okresnom súde Žilina. pod sp. zn. 5Cbi/22/2013 nerieši otázku, ktorú nie je v konaní 22Cb/635/1998 oprávnený riešiť tunajší súd. Uviedol, že v konaní vedenom pod sp. zn. 5Cbi/22/2013 sa žalobca domáha voči žalovanému 4/ nárokov, ktoré uplatnil aj v konaní 22Cb/635/1998, ktoré však po vyhlásení konkurzu na žalovaného 4/ správca konkurznej podstaty označeného žalovaného poprel. Vyhlásením konkurzu na pôvodného žalovaného 4/ O., s. r. o., preto žalobcovi neostávalo nič iné, len realizovať postup v súlade s úpravou konkurzného práva a prihlásiť pohľadávku z predmetnej úverovej zmluvy titulom plnenia záložného dlžníka proti úpadcovi O., s. r. o., s tým, že vyhlásením konkurzu je konanie vo vzťahu k žalovanému 4/ zo zákona prerušené. Všetky námietky týkajúce sa platnosti úverovej zmluvy, ručiteľských záväzkov a záložných zmlúv, vo vzťahu ku ktorým si veriteľ uplatnil nárok z predmetnej úverovej zmluvy, je však prvostupňový súd oprávnený riešiť v konaní 22Cb/635/1998. Ďalej uviedol, že konanie na Okresnom súde Žilina sa síce týka zaplataenia rovnakej pohľadávky, aká sa rieši v konaní 22Cb/635/1998, ide však o nárok P., a. s., R., vo vzťahu k správcovi konkurznej podstaty O., s. r. o. (žalovaný 4/), ktorý vystupuje ako záložný dlžník.

Vo vzťahu k námietke žalovaných 1/, 7/ a 8/, že žalovaní 9/ a 10 nie sú v konaní riadne zastúpení, súd prvého stupňa konštatoval, že zástupcovia žalovaných 9/ a 10 faxovým podaním zo dňa 12. 08. 2013 ospravedlnili svoju neúčast' na pojednávaní a požiadali o zrušenie termínu z dôvodu, že v rovnaký deň, t. j. 12. 08. 2013 má JUDr. K. vytýčenú vec na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 35T/172/2009 o 9.00 hod., o ktorej skutočnosti zaslal v prílohe podania fotokópiu upovedomenia obhajcu. Ďalej uviedol, že pojednávania sa nemôže zúčastniť ani JUDr. V. z dôvodu úmrtia jej otca. Súd prvého stupňa návrhu zástupcu žalovaných 9/ a 10/ na odročenie pojednávania nevyhovел z dôvodu, že v prílohe faxového podania nebola doručená listina, ktorá by preukazovala existenciu predvolania označenej advokátskej kancelárie v trestnej veci na Okresnom súde Žilina 35T/172/2009. Rovnako súd nemal preukázané, že predvolanie na toto pojednávanie bolo advokátskej kancelárii doručené skôr, než termín pojednávania určený v konaní 22Cb/635/1998 na deň 12. 08. 2013. Zástupca žalovaných 9/ a 10/ podľa názoru súdu nepreukázal existenciu vážneho dôvodu, pre ktorý sa nemôže pojednávania zúčastniť, nepreukázal, že skutočne je predvolaný ako právny zástupca na hlavné pojednávanie v konaní Okresného súdu Žilina 35T/172/2009, súčasne nepreukázal ani to, že by mu toto predvolanie bolo doručené skôr, než mal doručené predvolanie na pojednávanie vo veci 22Cb/635/1998. Zástupca žalovaných 9/ a 10/ až v prílohe podania zo dňa 12. 08. 2013, doručeného súdu prvého stupňa dňa 13. 08. 2013, pripojil fotokópiu upovedomenia obhajcu zo dňa 14. 05. 2013 v konaní Okresného súdu Žilina 35T/172/2009.

Prvostupňový súd dodal, že ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA JUDr. K., JUDr. V., s. r. o., mohla zabezpečiť zastúpenie aj svojimi advokátskymi koncipientmi, resp. prostredníctvom inej advokátskej kancelárie. Poukázal tiež na to, že účastníci v konaní nenavrhlí výsluch svedkov, vo vzťahu ku ktorým by bolo potrebné zabezpečiť účasť právneho zástupcu žalovaných 9/ a 10/ v súvislosti s právom klásť svedkom otázky a vyjadriť sa k ich výpovediam. Zástupcovi žalovaných 9/ a 10/ boli všetky písomné vyjadrenia účastníkov konania doručované, bol s nimi riadne oboznámený, rovnako bol oboznámený aj s obsahom všetkých listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou spisu. Podľa názoru prvostupňového súdu neboli ani v tomto zmysle splnené podmienky na to, aby súd pojednávanie z dôvodu neúčasti zástupcu žalovaných 9/ a 10/ odročil, majúc za to, že ich účasť nebola nutná, súčasne že ich neúčast'ou neboli poškodené práva žalovaných 9/ a 10/. Z uvedeného dôvodu súd prvého stupňa konal a rozhodol v neprítomnosti žalovaných 9/ a 10/, rovnako v neprítomnosti ich právneho zástupcu.

Vo vzťahu k zastúpeniu žalovaných 9/ a 10/ súd prvého stupňa uviedol, že ich zákonná zástupkyňa, matka Mgr. K. M., mala právo konať v mene maloletých detí a zvoliť im právneho zástupcu v konaní. JUDr. P. K. bola účinne udelená plná moc na zastupovanie žalovaných 9/ a 10/ v konaní. Z obsahu spisu súd nemal preukázané, že by túto generálnu plnú moc zákonná zástupkyňa maloletých odvolala, resp. že by ju odvolali žalovaní 9/ a 10/ po dovŕšení plnoletosti, prípadne že by splnomocnili iného právneho zástupcu, ktorý by ich namiesto advokáta JUDr. P. K. (následne Advokátska kancelária JUDr. K., JUDr. V., s. r. o., Ž.) v konaní zastupoval. Poukázaním na § 33b OZ, ktorý upravuje kogentné spôsoby zániku plnomocenstva, prvostupňový súd vyslovil, že zákonodarca dovŕšenie plnoletosti osôb, za ktorých zákonný zástupca v čase ich neplnoletosti udelil advokátovi plnú moc, neviaže so skutočnosťou, ktorá by zakladala zo zákona zánik plnej moci.

Súd prvého stupňa poukázal aj na podanie matky žalovaných 9/ a 10 a plnú moc, ktorú udelila splnomocnenému zástupcovi JUDr. A. T. Vo vzťahu k uvedenému však prvostupňový súd zdôraznil, že v čase doručenia podania matky maloletých súdu (ku dňu 20. 08. 2010), ako aj ku dňu udelenia plnej moci JUDr. A. T. (26. 07. 2010), boli už žalovaní 9/ a 10/ plnoletí, ktorá skutočnosť znamená, že podanie K. M. je pre posúdenie veci irelevantné, keďže K. M. nebola účastníčkou konania a v čase doručenia predmetného podania súdu, ako aj udelenia plnej moci JUDr. A. T., prestala byť zákonnou zástupkyňou žalovaných 9/ a 10/. Na základe uvedeného súd prvého stupňa uzavrel, že žalovaní 9/ a 10/ boli v konaní riadne zastúpení advokátom, pôvodne JUDr. K., následne Advokátskou kanceláriou JUDr. K., JUDr. V., s. r. o., Ž., ktorá so súdom komunikovala. Ani táto advokátska kancelária, ani priamo žalovaní 9/ a 10/ súdu neoznámili skutočnosti, z ktorých by bolo preukázané, že plná moc zanikla.

Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí skonštatoval správnosť vypočítanej výšky žalovanej istiny. Poukázal na to, že žalovaní špecifikáciu a správnosť výpočtu uplatneného peňažného nároku v konaní žiadnym skutkovým vymedzením ani dôkazmi nespochybnili. Z tohto dôvodu mal súd za to, že uplatnená výška istiny ako nesplateného úveru 5 681 000,-- Sk, riadneho úroku vo výške 710 490,-- Sk, je v súlade s ustanoveniami úverovej zmluvy. Poukázaním na list S. z 09. 01. 2004 a ďalšie pripojené listinné dôkazy mal súd preukázané, že základná úroková sadzba bola stanovená s účinnosťou od 15. 04. 1992 na 12%, ďalej s účinnosťou od 01. 09. 1992 na 11%, s účinnosťou od 01. 01. 1993 na 13% a s účinnosťou od 15. 10. 1993 na 14,5%. Z tohto dôvodu uplatnená výška riadneho úroku tak, ako je špecifikovaná v rozmedzí od 15 do 11,5%, je uplatnená v súlade s predmetnou úverovou

zmluvou, kde bolo dohodnuté zvýšenie úrokovej sadzby nad základnú plus 2%. Za správne preto súd považoval uplatnené príslušenstvo vo forme riadneho úroku v sume 710 496,60 Sk. Vo vzťahu k uplatnenému 28% sankčnému úroku súd uviedol, že tento bol uplatnený v súlade s dodatkom č. 1 k úverovej zmluve, uzavretým dňa 04. 12. 1992, v ktorej účastníci dohodli možnosť úročiť úroky, pokiaľ nebudú zaplatené, 28% sankčným úrokom, pričom sankčný úrok bol dohodnutý na omeškané splátky v samotnej úverovej zmluve, a to v bode 2. a 9. Z tohto dôvodu pokiaľ si žalobca uplatnil aj 28% úrok z omeškania zo sumy 6 391 496,60 Sk od 21. 06. 1998 až do zaplattenia, tento nárok mu vyplýva a je daný z predmetnej úverovej zmluvy. Táto čiastka predstavuje súčet nezaplattenej istiny 5 681 000,-- Sk a nezaplatteného riadneho úroku 710 496,60 Sk, vypočítaného do 20. 06. 1998, teda do termínu splatnosti celého úveru. Po tomto termíne splatnosti si žalobca nemohol uplatniť riadne úroky, ale mal nárok na úrok z omeškania, ktorý bol dohodnutý za oneskorenú úhradu istiny, ako aj riadneho úroku, a to v bodoch 2. a 9. úverovej zmluvy a v dodatku č. 1 k tejto úverovej zmluve vo výške 28% ročne. Zosumarizujúc uvedené súd dospel k záveru, že z predmetnej úverovej zmluvy žalobcovi vznikol proti žalovanému 1/ ako dlžníkovi nárok na zaplattenie žalovanej istiny v celkovej výške 6 517 965,20 Sk (216 356,80 eur) a 28% úroku z omeškania zo sumy 6 391 496,60 Sk (212 158,82 eur) od 21. 06. 1998 až do zaplattenia.

Prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozsudku ďalej konštatoval, že v konaní bol uplatnený nárok voči dlžníkovi ako účastníkovi úverovej zmluvy - žalovanému 1/, ako aj nárok voči žalovaným 2/ a 3/ ako ručiteľom žalovaného 1/. V tomto smere sa súd zaoberal platnosťou a účinnosťou ručiteľského vyhlásenia zo dňa 22. 07. 1992, ktoré žalovaní 2/ a 3/ podpísali. Súd sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že žalovaní 2/ a 3/ sa zaviazali za predmetný úver ručiť, každý z nich vo výške 2 400 000,-- Kčs. Vychádzal z obsahu predloženého ručiteľského vyhlásenia, ako aj svedeckých výpovedí bývalých pracovníčok S., Mestská pobočka D., svedkýň J., U. a M., ktoré potvrdili, že prax v prípade vyhlásenia ručiteľského záväzku, pokiaľ ručiteľmi boli manželka a nemali zrušené BSM, bola taká, že obaja manželka sa za dlh dlžníka zaväzovali spoločne a nerozdielne do výšky, ktorá bola v predmetnom ručiteľskom vyhlásení určená. Súd tak nemal preukázané tvrdenie žalobcu, že žalovaní 2/ a 3/ sa ako manželka, ručiteľka, zaviazali každý dlžiť za záväzok dlžníka, žalovaného 1/, po 2 400 000,-- Kčs. Tieto skutočnosti nevyplývali ani z obsahu formulácie vyhlásenia ručiteľského záväzku, v ktorej je uvedené, že záväzok vo výške 2 400 000,-- Kčs preberá ručiteľ F. M. s manželkou V.. Aj z tejto formulácie súd vyvodil záver, že ručiteľka – žalovaní 2/ a 3/ ručili

za záväzkov žalovaného 1/ spoločne a nerozdielne (nakoľko boli manželmi a nebolo zrušené ich BSM), obaja vo výške 2 400 000,-- Kčs a nie každý vo výške po 2 400 000,- Kčs. Žalovaná 3/ tak mohla ručiť sama za seba iba do výšky polovice tohto ručiteľského záväzku, t. j. 1 200 000,-- Sk a jej manžel, toho času nebohý žalovaný 3/, tiež iba do výšky 1 200 000,-- Sk. Z tohto dôvodu potom predmetom dedičského konania po žalovanom 2/ z predmetného ručiteľského záväzku mohol byť dlh iba vo výške 1 200 000,-- Sk. Z obsahu dedičského rozhodnutia mal súd preukázané, že dedičmi po žalovanom 2/ sú žalovaná 3/ (manželka) a žalovaní 6/, 7/ a 8/, po žalovanom 1/ dedili jeho deti – žalovaní 9/ a 10/. Žalovaná 3/ titulom dedenia po žalovanom 2/ ako manželovi nadobudla aktíva vo výške 26 000,-- Sk, žalovaný 6/ nadobudol aktíva vo výške 245 477,32 Sk, žalovaná 7/ nadobudla aktíva v hodnote 235 718,40 Sk (7 824,41 eur), žalovaná 8/ nadobudla aktíva v hodnote 246 372,40 Sk (8 178,-- eur), žalovaná 9/ nadobudla aktíva vo výške 200 702,50 Sk (6 662,-- eur) a žalovaný 10/ nadobudol aktíva tiež vo výške 200 702,50 Sk (6 662,-- eur). Súd k takémuto záveru dospel súčtom hodnoty majetku aktív, ktoré zdedili žalovaní v 3/, 6/, 7/, 8/, 9/ a 10/ po žalovanom 2/ tak, ako sú tieto práva, hnutel'ný a nehnuteľný majetok podrobne špecifikované v osvedčení o dedičstve. Súd vychádzal z hodnoty, ktorá je buď hodnotou dohodnutou medzi dedičmi, resp. stanovená znaleckými posudkami, ktoré boli vypracované pre účely stanovenia hodnoty dedičstva po žalovanom 2/.

Žalovaná 3/ v priebehu konania zomrela, pričom v dedičskom konaní bolo preukázané, že nezanechala žiaden majetok. Žalobca túto skutočnosť nespochybnil, resp. nepreukázal opak skutkovým vymedzením a dôkazmi. Súd tak dospel k záveru, že právni nástupcovia po žalovanej 3/, ktorými sú žalovaní 1/, 7/ a 8/, neprededili po nebohej žiaden majetok, a teda na nich neprešli žiadne aktíva.

Žalovaný 6/ - P. M., nar. X., po svojom otcovi žalovanom 2/ prededil aktíva v sume 8 148,35 eur (245 477,32 Sk). V priebehu konania žalovaný 6/ zomrel. Z osvedčenia o dedičstve Dnot 43/2007 zo dňa 22. 10. 2007, súd zistil, že aktíva po nebohom P. M. predstavujú celkom 409 324,-- Sk (13 587,-- eur). Túto čistú hodnotu dedičstva nadobudli na základe dohody žalované 7/ a 8/. Predmetom dohody boli nehnuteľnosti: rodinný dom č. 155 a pozemky KN X. a X. nachádzajúce sa v B., zapísané na LV č. X. na mene poručiťa v 1/3 v hodnote 402 900,-- Sk. Tieto nehnuteľnosti nadobudli žalované 7/ a 8/, každá v jednej polovici, teda každá nadobudla hodnotu aktív 201 450,-- Sk.

Žalovaná 8/ ďalej nadobudla hnutelnosť v hodnote 20 000,-- Sk, a teda aktíva, ktoré spolu nadobudla, boli v sume 221 450,-- Sk (7 350,79 eur). Žalovaná 8/ prebrala aj pasíva v celkovej sume 13 576,-- Sk, čo znamená, že čistá hodnota jej dedičstva predstavuje 207 874,-- Sk (6 900,16 eur). Z celkovej hodnoty dedičstva v sume 409 324,-- Sk tak nadobudla 50,78%.

Žalovaná 7/ nadobudla polovicu predmetných nehnuteľností, t. j. aktíva v hodnote 201 450,-- Sk (6 686,90 eur), a teda dedičstvo po žalovanom 6/ nadobudla v pomere 49,22% vo vzťahu k čistej hodnote dedičstva vo výške 409 324,-- Sk (13 587,-- eur). Dlh, ktorý ku dňu smrti z predmetnej úverovej zmluvy pripadol na pôvodného žalovaného 6/, predstavoval sumu 8 148,35 eur.

Vo vzťahu k percentuálnemu vyčísleniu získaného dedičstva žalovaných 7/ a 8/ po nebohom P. M., súd prvého stupňa dospel k záveru, že žalovaná 7/ zodpovedá z dlhu žalovaného 6/ (8 148,35 eur) do výšky 49,22%, čo predstavuje sumu 4 010,12 eur a žalovaná 8/ zodpovedá za dlh žalovaného 6/ vo výške 50,78%, čo zo sumy 8 148,35 eur predstavuje 4 137,73 eur. Celkový dlh, ktorý pripadá na žalovanú 7/ (dlh po pôvodnom žalovanom 2/ v sume 235 718,40 Sk, t. j. 7 824,41 eur + dlh po pôvodnom žalovanom 6/ v sume 4 010,12 eur), v súčte predstavuje sumu 11 834,53 eur.

Žalovaná 8/ po žalovanom 2/ nadobudla aktíva vo výške 246 372,40 Sk (8 178,06 eur) a po žalovanom 6/ nadobudla aktíva vo výške 4 137,73 eur, spolu 12 315,79 eur.

Vzhľadom na uvedené súd zaviazal žalovaných 1/, 7/, 8/, 9/ a 10/ na zaplatenie sumy 216 356,80 eur spolu s 28% úrokom z omeškania zo sumy 212 158,82 eur od 21. 06. 1998 až do zaplatenia, pričom plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť ostatných žalovaných s tým, že žalovaný 1/ je povinný zaplatiť zo žalovanej sumy sumu 216.356,80 eur spolu s 28% úrokom z omeškania zo sumy 212 158,82 eur od 21. 06. 1998 až do zaplatenia titulom obligačného dlžníka, ktorý uzavrel s predchodcom žalobcu úverovú zmluvu a úver v zmysle dohodnutých úverových podmienok žalobcovi ako veriteľovi nezaplatil. Žalovanú 7/ súd zaviazal na povinnosť zaplatiť zo žalovanej sumy sumu 11 834,53 eur a žalovanú v 8. rade zaviazal na zaplatenie sumy 12 315,79 eur. Žalovaných 9/ a 10/, každého z nich, zaviazal zaplatiť zo žalovanej sumy sumu 662,10 eur, ktorá zodpovedá

rozsahu aktív nadobudnutých po žalovanom 2/. Vo zvyšku súd prvého stupňa žalobu ako nedôvodnú zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a žalobcovi ako úspešnému účastníkovi konania vo vzťahu k žalovaným 1/, 7/, 8/, 9/ a 10 priznal plnú výšku náhrady trov konania spolu v sume 40 392,77 eur, z toho trovy právneho zastúpenia 12 243,50 eur vyčíslené v súlade s Vyhláškou č. 655/2004 Z. z. a trovy súdneho konania 28 149,27 eur, pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku za žalobu vrátane doplatku pri rozšírení žaloby 15 161,02 eur, svedočného 6,97 eur a zaplateného súdneho poplatku za podané odvolanie v sume 12 981,28 eur.

Na odvolanie žalovaných 1/, 7/, 8/, 9/ a 10/ Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 30. júna 2015 sp. zn. 4 Obo 73/2013 potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny (§ 219 ods. 1 O. s. p.). Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že aktívna legitímácia žalobcu je preukázaná prioritne listinnými dôkazmi, konkrétne notárskou zápisnicou sp. zn. N 56/94 Nz 57/94, napísanou dňa 15. 03. 1994 notárkou JUDr. H. H. so sídlom v B., osvedčujúcou založenie akciovej spoločnosti S., a. s., ako aj Zakladateľskou listinou zo dňa 15. 03. 1994. Obe tieto listiny preukazujú skutočnosti, že S., a. s., je právnym nástupcom S., š. p. Vecnou legitímáciou sa rozumie hmotnoprávny vzťah účastníka konania k prejednávanej veci a má ju iba ten, kto je subjektom hmotnoprávneho vzťahu, o ktorom sa v konaní rozhoduje. Otázkou, či žalobca je v spore aktívne legitimovaný, t. j. či je nositeľom tvrdeného hmotného práva a či správne označil osobu – nositeľa tvrdenej povinnosti, teda či ním označený žalovaný je v spore naozaj pasívne legitimovaný, rieši súd až v samom závere konania. Až z meritórneho rozhodnutia vyplynie autoritatívny záver o otázke vecnej legitímácie účastníkov konania.

Podľa čl. 4 bod 3 Zakladateľskej listiny zo dňa 15. 03. 1994, predmetom nepenažného vkladu zakladateľa je všetok majetok slúžiaci na prevádzkovanie š. p. S., ako i všetky práva, povinnosti, záväzky (i neznáme), okrem práv podľa § 16 zákona č. 92/1991 Zb. Z tejto skutočnosti vyplýva, že všetok majetok a všetky práva, povinnosti, záväzky, pohľadávky menovaného štátneho peňažného ústavu (vrátane tej, ktorú si v konaní uplatnil pôvodný žalobca) bol pretransformovaný do S., a. s. Táto žalovaný pohľadávku následne prevádzala

jednotlivými hmotnoprávnymi úkonmi - zmluvami o postúpení pohľadávky na konkrétne subjekty, až nakoniec bola právoplatne prevedená na súčasného žalobcu – obchodnú spoločnosť P., a. s., R. (uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 22Cb 635/1998-1083 zo dňa 21. decembra 2009, právoplatným dňa 20. januára 2010). Odvolací súd mal za to, že zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 28. 06. 2000 nemá žiadne také nedostatky, ktoré by s prihliadnutím aj na vôľu účastníkov tejto zmluvy vzbudzovali dôvodné pochybnosti o účastníkoch, predmete či účele predmetnej zmluvy, a to tak vo vzťahu k samotným jej účastníkom (zmluvným stranám), ako aj vo vzťahu k osobám nezúčastneným na tomto právnom úkone.

Nový žalobca ako nový veriteľ postúpených pohľadávok tak získal oprávnenie konať vo vzťahu k uplatnenému nároku vo vlastnom mene, a teda sa právoplatne stal účastníkom konania na strane žalobcu (t. j. aktívne legitimovaným subjektom). Rovnako tak tomu bolo aj v prípade nasledujúcich zmlúv o postúpení pohľadávky, ktoré súd právoplatne vyhodnotil za spôsobilý titul zmeny účastníka na strane žalobcu (pri postúpení žalovanej pohľadávky obchodnej spoločnosti R., a. s., R., uznesením súdu prvého stupňa č. k. 22Cb/635/98-605 zo dňa 6. júla 2004 na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 31. 03. 2004, následne spoločnosti P., a. s., R., uznesením súdu prvého stupňa č. k. 22Cb/635/1998-1083 zo dňa 21. decembra 2009 na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 01. 10. 2009).

K námietke žalovaných 1/, 7/ a 8/ spočívajúcej v tvrdení o absolútnej neplatnosti úverovej zmluvy č..X. zo dňa 22. 07. 1992 pre jej rozpor s § 40 ods. 1 OZ v spojení s § 39 OZ z dôvodu, že nebola podpísaná konajúcou osobou, odvolací súd uviedol, že je podstatná skutočnosť, že S. uzavrela zmluvu prostredníctvom jej pobočky v D., zastúpenej jej riaditeľkou Ing. S. U. Riaditeľ riadil činnosť pobočky a konal v mene S. vo veciach týkajúcich sa pobočky v rozsahu určenom Organizačným poriadkom S. Táto skutočnosť však nevylučovala, aby zmluvu podpísal iný pracovník vybavený oprávneniami konať v stanovenom rozsahu v mene sporiteľne. Hoci ten, kto zmluvu fyzicky za Slovenskú štátnu sporiteľňu podpísal, mal k svojmu podpisu uviesť meno a pripojiť funkciu, ktorá ho na tento úkon oprávňovala, resp. že koná ako zástupca, nemožno tento nedostatok vyhodnotiť ako taký, ktorý má za následok neplatnosť právneho úkonu. Odvolací súd mal preto za to, že v danom prípade posudzovaná úverová zmluva bola uzatvorená platne, a teda pre zmluvné strany z nej vyplývajú práva a povinnosti.

Pokiaľ žalovaní 1/, 7/ a 8/ namietali absolútnu neplatnosť zmluvy o zriadení záložného práva č. X. zo dňa 24. 08. 2002 tvrdiac, že je neplatná samotná úverová zmluva, súčasne pre rozpor zmluvy o zriadení záložného práva s § 37 ods. 1 OZ z dôvodu jej neurčitosti (pretože pozemok, na ktorom mala stáť budova so súp. č. 1 v k. ú. N., nie je identifikovaný v súlade so zákonom), odvolací súd poukázal na vyššie konštatovanú platnosť úverovej zmluvy, ako aj dostatočnú identifikáciu parciel tak v zmluve o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam č. X. zo dňa 24. 08. 1992, ako aj v návrhu na registráciu tejto zmluvy. Parcelou sa rozumie geometrické určenie a polohové určenie a zobrazenie pozemku v katastrálnej mape alebo v geometrickom pláne s vyznačením jej parcelného čísla (§ 3 ods. 3 zákona č. 162/1995 Zb. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon). Identifikáciou parcely je porovnanie zápisu a zákresu totožnosti tej istej nehnuteľnosti podľa súboru popisných a geodetických informácií katastrálneho operátu so zápisom a zákresom vo verejných listinách alebo v iných listinách a v iných operátoch (§ 3 ods. 12 citovaného zákona). Namietané parcely sa nachádzajú na LV č. X. vedenom OÚ N., odbor katastra nehnuteľností označené parcelnými číslami X., X., ktoré označenie sa zhoduje s ich označením v namietaných zmluvách.

Vo vzťahu k námietke žalovaných 1/, 7/ a 8/ o nedostatku zastúpenia žalovaných 9/ a 10/ v konaní odvolací súd stotožňujúc sa s podrobným odôvodnením súdu prvého stupňa k otázke ich zastúpenia v konaní doplnil, že Občiansky zákonník v žiadnom zo svojich ustanovení dosiahnutie plnoletosti ako dôvod na zánik plnomocenstva udeleného tej ktorej osobe počas jej maloletosti, skutočne neupravuje. Nemožno teda vyvodiť, že plné moci udelené Mgr. K. M., matkou (zákonnou zástupkyňou) v tom čase maloletých žalovaných 9/ a 10/ advokátovi JUDr. P. K., dosiahnutím ich plnoletosti nejakým spôsobom zanikli (vypovedaním splnomocneným advokátom alebo odvolaním žalovanými). Právne zastúpenie žalovaných 9/ a 10/ po dosiahnutí ich plnoletosti preto naďalej v konaní platne a účinne trvalo, a to osobou JUDr. P. K. s tým rozdielom, že po tom, ako zmenil spôsob výkonu advokácie (z fyzickej osoby na obchodnú spoločnosť), označených žalovaných v konaní zastupovala ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA JUDr. K., s. r. o. Odvolací súd poukázal aj na tú skutočnosť, že menovaná advokátska kancelária podala v mene žalovaných 9/ a 10/ proti prvostupňovému rozsudku odvolanie, v ktorom síce poukazuje na nepodpísanie nových plných mocí, nedoručenie predvolania na pojednávanie, ako aj zmeny žalobného petitu samotným žalovaným, avšak zastupovanie ich osôb nijako nespochybnila.

Pokiaľ ide o námietku žalovaných 9/ a 10/ v ich odvolaní týkajúcu sa toho, že súd prvého stupňa neakceptoval ospravedlnenie ich právneho zástupcu z neúčasti na pojednávaní nariadenom na deň 12. 08. 2013, vrátane žiadosti o jeho odročenie, odvolací súd poukazuje na dostatočne vysvetlené dôvody rozhodnutia prvostupňového súdu o nevyhovení predmetnej žiadosti doplnil, že skutočne neboli splnené podmienky pre odročenie pojednávania vyžadované ustanovením § 119 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Dôležitý dôvod môže byť vyvodzovaný len zo skutočnosti, ktorá je vo vzťahu k prebiehajúcej súdnej konaní a nariadenému pojednávaniu so zreteľom na všetky okolnosti vážna (svojou povahou znemožňujúca každému účastníkovi občianskeho súdneho konania za rovnakých okolností účasť na súdnom pojednávaní), súčasne ospravedlniteľná (všeobecne prijímaná ako odpustiteľná), nepredvídateľná (nepredvídaná alebo neočakávaná), neodvratiteľná (neumožňujúca účastníkovi prijať opatrenie prekonávajúce príčinu neúčasti na pojednávaní) a náhla (vzhľadom na časové súvislosti nedovoľujúca účastníkovi uskutočniť kroky vedúce k jeho účasti na pojednávaní). I keď Občiansky súdny poriadok výslovne neupravuje povinnosť účastníka (jeho zástupcu) dôležitý dôvod, pre ktorý pojednávanie žiada odročiť, aj preukázať, je hodnoverné preukázanie tohto dôvodu nevyhnutným predpokladom toho, aby súd pojednávanie odročil. Pokiaľ reálna existencia dôvodu odročenia pojednávania nie je v čase rozhodovania súdu o žiadosti o odročenie hodnoverne preukázaná, zostáva takáto žiadosť len v rovine nepodložených tvrdení.

Zo skutočností vyplývajúcich zo spisu bolo podľa odvolacieho súdu zrejmé, že právny zástupca žalovaných 9/ a 10/ bol na pojednávanie konané dňa 12. 08. 2013 riadne predvolaný. V čase pojednávania dňa 12. 08. 2013 o 10.00 hod. mal súd prvého stupňa k dispozícii len faxové podanie právneho zástupcu žalovaných zo dňa 12. 08. 2013 s ospravedlnením neúčasti na pojednávaní a žiadosťou o jeho odročenie bez akýchkoľvek príloh preukazujúcich v podaní uvádzané tvrdenia (upovedomenie obhajcu o hlavnom pojednávaní na Okresnom súde Žilina v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 35T/172/2009). Odvolací súd zdôraznil, že z prílohy odvolania vyplýva len počet odfaxovaných hárkov (2), avšak ani z tohto údajja nemožno vyvodiť, že druhým hárkom bolo skutočne predvolanie na menovaný okresný súd na hlavné pojednávanie v označenej trestnej veci a už vôbec nie to, že toto predvolanie mu bolo doručené skôr, ako predvolanie na Krajský súd v Žiline v konaní sp. zn. 22Cb/635/1998, t. j. v prejednávanej občianskoprávnej veci.

Za nedôvodnú odvolací súd vyhodnotil aj námietku žalovaných 1/, 7/ a 8/, spočívajúcu v tvrdení, že tým, že súd prvého stupňa na pojednávaní dňa 12. 08. 2013 nevyhoviel ich žiadosti o poskytnutie lehoty na vyjadrenie sa k listinným dôkazom predloženým právnym zástupcom žalobcu na predmetnom pojednávaní, odňal im možnosť konať pred súdom. Stotožňujúc sa s odôvodnením prvostupňového súdu v napadnutom rozsudku k namietanej okolnosti mal odvolací súd za to, že pokiaľ súd prvého stupňa pojednávanie dňa 12. 08. 2013 za účelom poskytnutia lehoty žalovaným na vyjadrenie sa k predmetným listinným dôkazom (notárskej zápisnici sp. zn. N 56/94, Nz 57/94 a zakladateľskej listine zo dňa 15. 03. 1994) neodročil, pričom súd na ich žiadosť v rozhodnutí reagoval primeraným, zrozumiteľným spôsobom, v súlade s platným procesným poriadkom, nemožno jeho postup, spočívajúci v neposkytnutí lehoty na vyjadrenie sa, hodnotiť ako odňatie práva konať pred súdom v zmysle § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p., a teda ani ako porušenie práv na spravodlivý proces v zmysle § 48 ods. 2 Ústavy SR. Správne súd prvého stupňa poukázal na vyjadrenie žalovaných zo dňa 13. 05. 2013, z obsahu ktorého možno vyvodiť, že žalovaní predmetnými listinami v čase vypracovania svojho písomného vyjadrenia k veci disponovali (nielen mali o ich existencii a označení listín vedomosť), keďže vo vyjadrení uviedli, že „Zakladateľská listina ... osvedčená notárskym spisom číslo N 56/94, Nz 57/94 ... však neobsahuje ...“. Pokiaľ by žalovaní skutočne mali len vedomosť o existencii a označení týchto listín, bez toho, že by nimi disponovali (či už na dlhší alebo kratší čas formou nahliadnutia do nich), nevedeli by, čo je alebo nie je ich obsahom.

Odvolací súd (totožne so súdom prvého stupňa) v napadnutom rozhodnutí zastával názor, že v konaní vedenom na Okresnom súde Žilina (pod sp. zn. 5Cbi/22/2013) sa nerieši taká otázka, bez vyriešenia ktorej by súd v konaní Krajského súdu v Žiline nemohol posúdiť dôvodnosť žalobcom uplatneného nároku. Vychádzajúc z návrhu žalovaných na prerušenie konania mal odvolací súd za to, že tieto neobsahujú také skutočnosti, z ktorých by bolo možné nesporne vyvodiť, že otázky posudzované v konaní Okresného súdu Žilina relevantne ovplyvnia rozhodnutie Krajského súdu v Žiline v danej veci. Pokiaľ by sa vyskytli sporné skutočnosti alebo otázky spochybňujúce určité skutočnosti, tieto si v prípade potreby môže súd ako otázky predbežne vyriešiť sám. V neposlednom rade prerušenie konania by bolo aj v rozpore so zásadou hospodárnosti konania (§ 100 ods. 1 veta prvá O. s. p.).

Vo vzťahu k odvolacej námietke, týkajúcej sa nepreskúmateľnosti rozsudku súdu prvého stupňa, odvolací súd dospel k záveru, že tento kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí

v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. spĺňa a zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia, pretože z neho vyplýva, čoho sa žalobca svojou žalobou domáha a z akých dôvodov, aké je stanovisko (vyjadrenie) žalovaných k žalobe, aké relevantné dôkazy boli súdom vykonané a aké skutočnosti z nich súd zistil, aký skutkový stav bol súdom ustálený (zistený), aké konkrétne subjektívne práva a povinnosti vyvodil pre účastníkov konania a aké právne závery vyplývajú zo zistených subjektívnych práv a povinností účastníkov konania vo vzťahu k žalobou uplatnenému nároku. Vysvetlil a zosumarizoval, na základe akých zistených a preukázaných skutočností (existujúcich právnych úkonov a vzťahov medzi jednotlivými – pôvodnými i súčasnými účastníkmi konania) zaviazal žalovaných 1/, 7/, 8/, 9/ a 10/ na platenie, vysvetlil tiež skutočnosti vo vzťahu k žalovaným 2/, 3/, 4/, 5/ a 6/, z akého dôvodu zamietol návrh žalovaných 1/, 7/ a 8/ na prerušenie konania, rovnako odôvodnil vyčíslenie náhrady trov žalobcu. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľov.

K odvolacej námietke žalovaných 1/, 7/ a 8/, týkajúcej sa nesprávneho právneho posúdenia otázky existencie procesného spoločenstva na strane žalovaných majú za to, že ich procesné spoločenstvo má charakter nerozlučného procesného spoločenstva v zmysle § 91 ods. 2 O. s. p. , odvolací súd uviedol, že žalobca sa svojho nároku domáhal z dvoch rôznych titulov. Úverovou zmluvou o účelovom úvere na malú privatizáciu č. X. zo dňa 22. 07. 1992 bol založený právny vzťah medzi žalobcom ako poskytovateľom úveru, veriteľom a žalovaným 1/ ako prijímateľom úveru, dlžníkom. Za včasné a úplné zaplatenie úveru vrátane úrokov prevzali ručenie pôvodne žalovaní 2/ a 3/ (vyhlásenie o ručiteľskom záväzku zo dňa 22. 07. 1992), čím bol založený vzťah medzi týmito účastníkmi z titulu ručenia. Ďalší právny vzťah medzi žalobcom a žalovanými 4/ a 5/ bol založený zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam č. X. zo dňa 24. 08. 1992 na nehnuteľnosti pôvodne vo vlastníctve žalovaného 1/, ktoré prešli do podielového spoluvlastníctva žalovaných 4/ a 5/, v nadväznosti na ktorú skutočnosť súd prvého stupňa uznesením č. k. 22Cb/635/98-52 zo dňa 31. augusta 1998 pripustil rozšírenie okruhu účastníkov na strane žalovaného o označených dvoch žalovaných. Z uvedeného je zrejmé, že dlžník a ručitelia (vrátane záložných ručiteľov), ktorí vystupujú na žalovanej strane, majú postavenie samostatných spoločníkov v spore podľa § 91 ods. 1 O. s. p. (rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Cdo/2630/2007). Vzhľadom na uvedené skutočnosti mal odvolací súd za to, že súd prvého stupňa posúdil procesné spoločenstvo na strane žalovaných (vrátane

dedičov zomrelých žalovaných, ktorých postavenie v konaní vyplýva z výsledkov jednotlivých dedičských konaní), správne.

Žalovaní 1/, 7/ a 8 v odvolaní namietli neplatnosť úverovej zmluvy č. X. zo dňa 22. 07. 1992 v časti upravujúcej možnosť veriteľa jednostranne zvýšiť úrokovú sadzbu až na hodnotu 28% z dlžnej sumy, majúc za to, táto je v rozpore s poctivým obchodným stykom a dobrými mravmi.

Odvolačí súd uviedol, že otázku existencie nápadne nevýhodných podmienok uzavretia zmluvy ako dvojstranného právneho úkonu treba posudzovať vždy individuálne. Nemožno paušalizovať, že takáto nevýhodnosť môže byť bez ďalšieho príčinou neplatnosti právneho úkonu, ale je nutné vziať do úvahy subjektívny predpoklad, ktorý k uzavretiu takej zmluvy viedol, ovplyvňujúci slobodu vôle ukráteného subjektu. Žalovaní však takéto okolnosti v priebehu konania nepreukázali, navyiac, túto námietku žalovaní v konaní pred súdom neuplatnili, ale ju vzniesli až v konaní odvolacom (§ 205a ods. 1 O. s. p.).

V rámci odvolacieho konania skonštatoval odvolací súd, že neobstojí ani námietka žalovaných, týkajúca sa premlčania žalobcom uplatneného nároku. Žalovaní prvostupňovému súdu vytkli, že nesprávne vyhodnotil posledné podanie žalobcu zo dňa 16. 07. 2013 upresnenie návrhu namiesto toho, aby ho považoval za zmenu žaloby, o ktorej mal rozhodnúť podľa § 95 O. s. p. a ku ktorej došlo po uplynutí premlčacej doby vo vzťahu k pohľadávke vyplývajúcej z úverovej zmluvy č. X. zo dňa 22. 07. 1992. Súd prvého stupňa postupoval správne, pokiaľ na toto podanie žalobcu prihliadal ako na upresnenie návrhu po tom, ako zomrela žalovaná 3/. Prihliadajúc na jej úmrtie žalobca upravil žalobný petit bez toho, že by menil výšku požadovaného plnenia od jednotlivých žalovaných a bez toho, aby vôbec menil skutkové okolnosti, z ktorých odvodzuje žalobou uplatnený nárok. Výška požadovaného peňažného plnenia na sumu 6 517 965,20 Sk s príslušenstvom bola žalobcom uplatnená písomným podaním zo dňa 30. 03. 2000, doručeným súdu dňa 05. 04. 2000 a táto suma bola aj súdom priznaná, t. j. 216 356,80 eur s príslušenstvom. Tento dispozičný úkon účastníka konania bol voči súdu vykonaný v súlade s ustanovením § 397 Obchodného zákonníka. Úprava účastníkov konania na strane žalovaných - pôvodne označených ručiteľov a ich úmrtia počas konania (univerzálne nástupníctvo) nie je zmenou návrhu v zmysle § 95 ods. 1 O. s. p.

Vo vzťahu k odvolacej námietke žalovaných 1/, 7/ a 8/, v ktorej namietali nedoručenie opisu zápisnice z pojednávania konaného dňa 12. 08. 2013 ich právnomu zástupcovi, v dôsledku ktorej skutočnosti im bola odňatá možnosť porovnať odôvodnenie rozsudku, ktoré bolo vyhlásené na predmetnom pojednávaní s odôvodnením, a ktoré sa nachádza v písomnom vyhotovení rozsudku, odvolací súd uviedol, že z obsahu zápisnice o pojednávaní na Krajskom súde v Žiline dňa 12. 08. 2013 zistil, že Mgr. F. B., advokátsky koncipient JUDr. J. P., právneho zástupcu žalovaných 1/, 7/ a 8/, pred samotným prednesom k veci samej na predmetnom pojednávaní skutočne požiadal o opis zápisnice z tohto pojednávania na e-mailovú adresu: @. Aj keď v spise chýba úradný záznam o zaslaní žiadaného opisu, prípadne aj samotný doklad potvrdzujúci odoslanie opisu zápisnice na nadiktovanú adresu, napriek tomu odvolací súd skonštatoval, že nedoručením opisu zápisnice právnomu zástupcovi žalovaných 1/, 7/ a 8/ súd prvého stupňa neodňal možnosť označených žalovaných konať pred súdom, pretože súčasťou samotnej zápisnice nie je celé znenie odôvodnenia, ktoré by účastník mohol porovnať s písomným vyhotovením odôvodnenia rozsudku. Náležitosti zápisnice o súdnom pojednávaní (vrátane zápisnice o súdnom pojednávaní vyhotovenej použitím diktafónu tak, ako tomu bolo v prejednávanej veci) ustanovujú § 52, § 56 Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. s tým, že v zápisnici sa uvedie spravidla podstatný obsah výpovedí a prednesov (§ 52 ods. 5 veta prvá Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z.). Z dôvodu, že vo veci konajúca sudkyňa do diktafónového záznamu nediktovala celé vyhotovenie rozsudku, neobsahuje ani jeho prepis odôvodnenie ako jednu z náležitostí súdneho rozhodnutia (posledná veta § 52 ods. 4 Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z.), len konštatovanie v závere zápisnice, že „Rozsudok bol vyhlásený, zdôvodnený, bolo dané poučenie o prípustnosti odvolania.“

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. Žalobca bol v odvolacom konaní vo vzťahu k žalovaným 1/, 7/, 8/, 9/ a 10/ úspešný. Napriek písomnému vyjadreniu jeho právneho zástupcu k odvolaniam žalovaných mu odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania, pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia vyčíslených v sume 1 039,13 eur nepriznal, pretože trovy súvisiace s predmetným vyjadrením nepovažoval vzhľadom na jeho obsah za účelné bránenie práva, lebo v porovnaní s jeho vyjadreniami v doterajšom konaní neobsahovalo žiadne nové okolnosti, ani konkrétne námietky k odvolacím dôvodom žalovaných.

Opravným uznesením z 23. mája 2016 sp. zn. 4 Obo 73/2013 odvolací súd opravil druhý výrok rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. júna 2015 sp. zn. 4 Obo 73/2013 tak, že správne znie, že žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalovaní 1/, 7/, 8/, 9/ a 10/ dovolanie z dôvodu, že postupom súdu im bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.), že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), rozhodnutia súdov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Navrhli, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V dovolaní dovolatelia uviedli, že žalovaní 7/, 8/, 9/ a 10/ sa stali účastníkmi konania v dôsledku úmrtia poručiteľa F. M., pôvodne označeného ako žalovaný 2/, ktorý zomrel v priebehu konania. pôvodní žalovaní 2/ a 3/ boli žalobcom označení ako účastníci konania z titulu ručiteľského vyhlásenia zo dňa 22. 07. 1992, ktorým žalovaný 2/ a jeho manželka žalovaná 3/ prevzali ručenie za splateniu úveru podľa úverovej zmluvy č. X. zo dňa 22. 07. 1992 do výšky 2 400 000,-- Sk.

Žalovaní 9/ a 10/ sa vzhľadom na dátum úmrtia žalovaného 2/ a svoj vek v tom období stali účastníkmi konania v čase neploletosti. Ich matka, Mgr. K. M., ako ich zákonný zástupca, udelila v ich mene advokátovi JUDr. P. K. plnú moc na zastupovanie v konaní na Krajskom súde v Žiline vedenom pod sp. zn. 22Cb/635/1998.

JUDr. K. už v konaní na súde prvého stupňa namietal, že nie je právne perfektným zástupcom žalovaných 9/ a 10/, nakoľko jeho plná moc, ktorá mu bola udelená zákonnou zástupkyňou maloletých, zanikla z dôvodu dovŕšenia plnoletosti účastníkov konania a rovnako tiež zákonná zástupkyňa v roku 2010 udelila plnú moc na zastupovanie žalovaných 9/ a 10 inej osobe, JUDr. A. T. Súd prvého stupňa, ako aj odvolací súd, napriek prezentovaným námietkam priamo zo strany konajúceho advokáta JUDr. K., dospel k záveru, že žalovaní 9/ a 10/ boli riadne zastúpení pôvodne advokátom JUDr. P. K., neskôr spoločnosťou ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA JUDr. K., JUDr. V., s. r. o., čo skonštatovali konajúce sudy v odôvodnení rozsudkov. Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že

zastúpenie žalovaných 9/ a 10/ účinne trvá, a to osobou JUDr. P. K. s tým rozdielom, že po zmene výkonu advokácie žalovaných zastupuje ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA JUDr. K., s. r. o. a že táto advokátska kancelária zastupovanie osôb nijako nespochybnila, naviac podaním odvolania konkludentným spôsobom potvrdila ich ďalšie zastupovanie v konaní. Takýto záver podľa žalovaných nie je právne udržateľný, nakoľko nielenže odporuje dôkazom, ale popiera zmysel a účel inštitútu zastúpenia, v ktorom sa prejavuje jedno zo základných procesných práv každého účastníka konania, a to jeho právo zvoliť si v konaní kvalifikovaného zástupcu a tohto zástupcu kedykoľvek podľa svojho rozhodnutia zmeniť.

Konajúce súdy sa podľa dovolateľov procesne súladným spôsobom nevysporiadali s namietanými nedostatkami plnomocenstva, ktoré boli prezentované samotným advokátom a absolútne tiež ignorovali dôsledky zmeny formy/spôsobu výkonu advokácie JUDr. K. na už udelené plnomocnenstvo.

Existujúci vzťah zastúpenia sa vo vzťahu k súdu/tretím osobám prezentuje formou písomnej plnej moci, prípadne plnomocenstva udeleného účastníkom priamo do zápisnice konajúceho súdu. Nedostatok preukázania plnomocenstva treba považovať za nedostatok podmienky konania, ktorý možno odstrániť. Na odstránenie nedostatku preukázania zastúpenia bude spravidla postačujúcim opatrením súdu výzva tomu, kto vystupuje ako splnomocnenec, prípadne účastníkovi, aby v určenej lehote predložil plnomocnenstvo, alebo k udeleniu plnomocenstva došlo ústne do zápisnice. Konajúce súdy napriek tomu, že samotný advokát upozornil na nedostatky zastúpenia, nevyzvali účastníkov konania, žalovaných 9/ a 10, aby sa vyjadrili k otázke udelenej plnej moci a svojho zastúpenia v konaní. Nevyhnutnosť takejto výzvy súdu dotknutým účastníkom konania bola dôvodná o to viac, že v konaní bola v roku 2010 predložená plná moc udelená ich zákonnou zástupkyňou úplne inému subjektu – inej fyzickej osobe, nie však advokátovi, čím došlo k zmätočnému podaniu odporujúcejmu predchádzajúcemu plnomocnenstvu. Taktiež súdy opomenuli právne dôsledky zmeny formy/spôsobu výkonu advokácie JUDr. P. K.. Zákonná zástupkyňa maloletých žalovaných 9/ a 10/ udelila plnú moc advokátovi – fyzickej osobe JUDr. P. K.. S účinnosťou od 01. 11. 2007 JUDr. K. ako jeden zo spoločníkov novovzniknutej spoločnosti s ručením obmedzeným vykonáva advokáciu inou formou – a to prostredníctvom právnickej osoby. Podľa § 15 ods. 6 zákona o advokácii advokát vykonávajúci advokáciu ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným nemôže súčasne vykonávať advokáciu samostatne. Podľa názoru dovolateľov plná moc udelená advokátovi – fyzickej osobe zanikla ex lege okamihom,

kedy tento prestal vykonávať advokáciu samostatne a v súlade s požiadavkou § 24 O. s. p. je nutné udelenie novej plnej moci novovzniknutému subjektu – spoločnosti s ručením obmedzeným. Nemožno bez výslovného prejavu vôle účastníka konania považovať plnú moc udelenú advokátovi ako fyzickej osobe za účinnú aj vo vzťahu k novému zástupcovi – právnickej osobe.

Dovolatelia považujú za arbitrárne a právne nepodložené tvrdenie odvolacieho súdu o tom, že advokátska kancelária podaním odvolania konkludentným spôsobom potvrdila zastupovanie žalovaných 9/ a 10/ v konaní. Základným predpokladom, aby inak než výslovne uskutočnený úkon mohol mať právne následky kvalifikovaného prejavu vôle, je, že nesmie vzbudzovať pochybnosti o tom, čo účastník chcel prejaviť (§ 35 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Podané odvolanie však obsahovalo námietku nedostatku plnomocenstva a zároveň absentuje akýkoľvek prejav vôle splnomocnencov o tom, že plnú moc skutočne udelili. Žalovaní 9/ a 10/ nemali absolútne žiadnu vedomosť o prebiehajúcom konaní. Preto tvrdenie súdu o konkludentnom potvrdení existencie zastúpenia nemôže obstáť.

Žalovaní 9/ a 10/, ktorí sa stali účastníkmi konania len ako procesní nástupcovia svojho právneho predchodcu, pričom nedali svojim konaním dôvod na začatie konania, neboli v priebehu súdneho sporu kvalifikovane zastúpení, neboli im doručované rozhodnutia súdu, nemohli sa k veci samej vyjadriť, nemali vedomosť o pojednávaniach a neboli vo veci vypočutí. Z tohto dôvodu nemali nepochybne možnosť reálne uplatňovať svoje základné práva a postupom súdu im bola odňatá možnosť konať pred súdom, čo zakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. a zároveň napĺňa aj dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p.

Naplnenie tohto dovolacieho dôvodu je podľa žalovaných podporené aj tou skutočnosťou, že vo veci na prvom stupni bolo rozhodnuté dňa 12. 08. 2013 napriek tomu, že právny zástupca žalovaných 9/ a 10/ žiadal z dôležitého dôvodu pojednávanie odročiť, tohto pojednávania sa nezúčastnil a žalovaní 9/ a 10/ nemali o pojednávaní vedomosť. Na tomto pojednávaní súd prvého stupňa v zmysle § 120 ods. 4 O. s. p. poučil účastníkov o možnosti navrhovania dôkazov a procesných následkoch vyhlásenia dokazovania za skončené. Z opísanej situácie však takéto poučenie vo vzťahu k žalovaným 9/ a 10/ nemôže byť považované za súladné so zákonom, nakoľko žalovaní 9/ a 10/ nemohli reálne obsah práva na predkladanie dôkazov využiť sami. Súd zároveň týmto postupom účastníkom znemožnil,

aby využili svoje právo vyplývajúce z § 118 ods. 4 O. s. p. , t. j. zhrnúť svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu a právnej stránke veci. Dovolatelia pritom poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/6/98, podľa ktorého účastníkovi konania, ktorému bolo odopreté právo na záver pojednávania zhrnúť svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu a právnej stránke veci, bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Dovolatelia v dovolaní namietali aj tú skutočnosť, že napriek kvantitatívnej obsiahlosti rozsudkov súdu prvého stupňa ako aj odvolacieho súdu, odôvodnenie rozhodnutí vo vzťahu k žalovaným 7/, 8/, 9/ a 10/ nedostatočne napĺňa náležitosti vyžadované ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p., najmä v rovine zrozumiteľnosti dôvodov rozhodnutia, tak vo veci samej, ako aj vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania, pričom poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 111/1998. Uvedené rozhodnutie je podľa dovolateľov aplikovateľné aj na rozhodovanú vec. Z odôvodnenia rozsudku nie je jasne a presvedčivo vysvetlené, prečo sú žalovaní 7/, 8/, 9/ a 10/ zaviazaní v prvej vete výroku zviazaní na zaplatenie sumy 216 356,80 eur spolu s 28% úrokom z omeškania zo sumy 212 158,82 eur od 21. 06. 1998 do zaplatenia tak, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť ostatných a prečo sú žalovaní 7/, 8/, 9/ a 10/ zviazaní na zaplatenie trov konania.

Podľa dovolateľov súdy rozhodli o povinnosti, t. j. o zodpovednosti všetkých žalovaných za celý záväzok v objeme 216 356,80 eur s príslušenstvom, a to napriek tomu, že ručiteľské vyhlásenie, ktoré má byť dôvodom na uloženie povinnosti žalovaným 7/, 8/, 9/ a 10/ plniť žalobcovi, bolo limitované na sumu 2 400 000,-- Sk, čo aj súd v odôvodnení akceptoval. Za daného stavu je výrok rozsudku zaväzujúcich aj žalovaných 7/, 8/, 9/ a 10/ zaplatiť celú žalovanú sumu neudržateľný a v tejto rovine absolútne neodôvodnený. Na uvedenom nemení nič ani skutočnosť, že v závere výroku je určená konkrétna suma, ktorú majú z celkovej sumy uhradiť žalovaní 7/, 8/, 9/ a 10/, nakoľko úvodná časť výroku odporuje hmotnému právu a zistenému skutkovému stavu, v zmysle ktorého ručiteľa v posudzovanom prípade zodpovedali len za časť záväzku.

Výrok rozsudku vo vzťahu k spoločnej povinnosti všetkých žalovaných zaplatiť celú uplatnenú sumu je v rozpore s hmotným právom a zisteným skutkovým stavom, podľa ktorého ručením možno zabezpečiť aj len časť záväzku a zároveň absencia odôvodnenia

takéhoto rozhodnutia znamená inú vadu konania, majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Výrok o trovách konania podľa dovolateľov nereflektuje priebeh konania a skutočnosti, ktoré sú z hľadiska nároku na náhradu trov konania relevantné vo vzťahu k žalovaným 7/, 8/, 9/ a 10/. Súd prvého stupňa nevyhodnotil dôsledky späťvzatia vo vzťahu k náhrade trov konania, pričom z hľadiska kvantitatívnej stránky zobral žalobca žalobu späť vo vzťahu voči žalovaným 7/, 8/, 9/ a 10/ v rozsahu prevyšujúcom sumu, na ktorú boli zaviazaní. Okrem toho výrok o náhrade trov konania vo vzťahu k žalovaným 7/, 8/, 9/ a 10/ odporuje ustanoveniam hmotného práva o limitácii zodpovednosti dedičov za dlhy poručiteľa. Podľa § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka dedič zodpovedá za dlhy poručiteľa do výšky ceny nadobudnutého dedičstva. Hoci predmetné ustanovenie súd prvého stupňa aplikoval pri rozhodovaní vo veci samej, opomenul ho aplikovať pri rozhodovaní o trovách konania.

Vzhľadom na špecifickosť situácie, kedy účastníkmi konania sú žalovaní 7/, 8/, 9/ a 10/, hoci svojim konaním nedali príčinu na podanie žaloby, do úvahy v rovine aplikácie trov konania prichádzalo aj ustanovenie § 150 O. s. p. Nakoľko však v odôvodnení súdu absentuje akékoľvek vysvetlenie v tomto smere, trpí rozsudok, resp. konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, inou vadou konania, majúcou za následok nesprávne rozhodnutie.

Dovolatelia v dovolaní namietali aj nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Podľa dovolateľov konajúce súdy nesprávne aplikovali ustanovenia § 304 Obchodného zákonníka, § 470 Občianskeho zákonníka a § 142 O. s. p. na zistený skutkový stav. Zároveň súdy nesprávne posúdili aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu. Podľa žalovaných procesné rozhodnutie o pripustení zmeny účastníkov konania nie je možné stotožňovať s tým, že takto označený subjekt je aj nositeľom práva, o ktorom sa v konaní rozhoduje z hľadiska hmotného práva. Rozhodnutie o zmene účastníka konania nepredstavuje potvrdenie existencie, pravosti, nespornosti, či výšky pohľadávky, o ktorej sa koná. Ak súd v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej stotožnil právoplatnosť rozhodnutí o zmene účastníka konania na strane žalobcu s aktívnou legitimáciou žalobcu k uplatnenému nároku, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Uplatnená pohľadávka sa nikdy nestala majetkom spoločnosti S., a. s. a táto nebola nikdy oprávnená s pohľadávkou ďalej disponovať. Podľa § 59 Obchodného zákonníka

v znení účinnom ku dňu 15. 03. 1994 vkladom spoločníka je súhrn peňažných prostriedkov a iných peniazmi ocenených hodnôt, ktoré sa spoločník zaväzuje vložiť do spoločnosti a podieľať sa ním na výsledku podnikania spoločnosti. Nepeňažným vkladom sa rozumie aj pohľadávka, a to bez ohľadu na to, či ide o peňažnú alebo nepeňažnú pohľadávku. Zakladateľská listina F. zo dňa 15. 03. 1994 osvedčená notárskym zápisom číslo N 56/94, Nz 57/94, spísaná pred notárkou JUDr. H. H., ani privatizačný projekt podniku š. p. S., neobsahuje vyhlásenie spoločníka obchodnej spoločnosti o tom, že pohľadávku, ktorá tvorí predmet sporu, vkladá ako nepeňažný vklad do novozaloženej obchodnej spoločnosti, hoci takéto vyhlásenie je potrebné v zmysle ustanovenia § 60 Obchodného zákonníka, podľa ktorého k nadobudnutiu vlastníckeho práva k nepeňažnému vkladu sa vyžaduje existencia písomného vyhlásenia vkladateľa.

Žalovaní namietajú aj nesprávne právne posúdenie otázky platnosti zmluvy o postúpení pohľadávok, ktorou mala S., a. s., previesť pohľadávku na S., a. s. Predmetná zmluva je podľa § 37 Občianskeho zákonníka absolútne neplatná. Z obsahu zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 28. 06. 2000, ani z jej príloh nemožno zistiť, čoho sa prejavená vôľa právneho úkonu týka. Nie je možné identifikovať subjekt – dlžníka, nie je možné bezpečne identifikovať ani právny dôvod vzniku pohľadávky, ktorá mala byť touto zmluvou postúpená na postupníka, nakoľko predmet zmluvy nie je vyjadrený určito.

Odvolaací súd sa podľa dovolateľov vôbec nevysporiadal ani s posúdením platnosti úverovej zmluvy č. X. zo dňa 22. 07. 1992 z pohľadu ustanovenia § 40 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Absolútna neplatnosť právneho úkonu pôsobí priamo zo zákona od počiatku, bez ohľadu na to, či sa tejto neplatnosti niekto dovolal. Subjektívne práva a povinnosti z absolútne neplatného právneho úkonu nevzniknú. Súd prihliada k absolútnej neplatnosti právneho úkonu z úradnej povinnosti. Podľa žalovaných je uvedená úverová zmluva absolútne neplatná, nakoľko v zmluve je ako konajúca osoba označená Ing. S. U., riaditeľka pobočky S. v D., ktorá však úverovú zmluvu nepodpísala, a podpísala ju iná zamestnankyňa, Ing. J. Pritom platí, že ak za niektorú zmluvnú stranu uzaviera zmluvu na základe hmotnoprávneho plnomocenstva zástupca, musí zo zmluvy vyplývať, že tento právny úkon robí ako zástupca podľa § 31 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak nie je splnená táto požiadavka, zmluva je absolútne neplatná bez ohľadu na to, že konajúcej osobe bolo udelené plnomocenstvo. Podpisom konajúcej právnickej osoby je výlučne podpis, resp. podpisy osôb, ktoré sú oprávnené konať za právnickú osobu.

Žalobca sa k dovolaniu žalovaných 1/, 7/, 8/, 9/ a 10/ písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), zastúpení advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O. s. p.).

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno – v prípadoch Občianskym súdnym poriadkom výslovne stanovených – napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré už nadobudlo právoplatnosť. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach túto osobitosť dovolania často vysvetľuje konštatovaním, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie z akýchkoľvek hľadísk (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012). Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti, ktorá spolu s interpretačnou praxou dovolacieho súdu (tiež ústavného súdu i Európskeho súdu pre ľudské práva) sleduje zachovanie jedného zo základných princípov právneho štátu - princípu právnej istoty.

Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci je dovoláním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa. Podľa § 238 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné

proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O. s. p.

Najvyšší súd so zreteľom na uvedené ustanovenia konštatuje, že žalovanými 1/, 7/, 8/, 9/ a 10/ podané dovolanie nie je podľa § 238 O. s. p. prípustné. Neprípustnosť dovolania v takom prípade znamená, že sa v podstatnej miere zužuje právna možnosť využitia zákonom prezumovaných dovolacích dôvodov, a teda možnosť dovolateľov domáhať sa reparácie prípadných nesprávností v súdom konaní, ktoré sa spájajú s tzv. inou vadou v konaní, majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) a nesprávnym právnym posúdením veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Dovolatelia zastúpení kvalifikovaným zástupcom v dovolaní výslovne uplatňujú dovolacie dôvody v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p. (súdom vytýkajú nedostatky, týkajúce sa nedostatočného odôvodnenia rozhodnutí a vyčítajú, že ich rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení). K týmto argumentom dovolací súd odkazuje na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej k dovolacím dôvodom v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p. by bolo možné prihliadať len v prípade procesne prípustného dovolania, čo však nie je tento prípad (vid' napr. R 54/2012 a niektoré ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/102/2012, 7Cdo/116/2013, a iné). Z uvedeného plynie, že na dovolateľmi uplatnené dovolacie dôvody v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p. (i keby boli prípadne opodstatnené) dovolací súd nemôže v tomto konaní prihliadať.

Prípustnosť dovolania žalovaných 1/, 7/, 8/, 9/ a 10/ v danej veci prichádza do úvahy, len ak v konaní, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 ods. 1 O. s. p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník

konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca, alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 ods. 1 O. s. p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Osobitne ale treba zdôrazniť, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Dovolatelia procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/, b/, c/, d/, e/ a g/ O. s. p. netvrdili a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť ich dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti, ktorých sa mali dopustiť sudy, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či sa účastníkom konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.).

Odňatím možnosti pred súdom konať sa rozumie procesný postup súdu, ktorý znemožnil účastníkovi občianskeho súdneho konania realizáciu jeho procesných práv, ktoré mu priznáva právny poriadok. O zmätočnosť v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. ide pritom iba vtedy, keď je dôsledkom procesného postupu, ktorý je nesprávny v tom zmysle, že pri ňom nebola zachovaná právnym poriadkom stanovená procedúra prejednávania veci. Nie každá nesprávnosť, ku ktorej dôjde v občianskom súdnom konaní, je ale procesnou vadou (vadou procedúry prejednávania veci), prípadne procesnou vadou dosahujúcou (až) intenzitu, ktorú považuje za relevantnú uvedené ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku.

Z obsahu dovolania vyplýva, že odňatie možnosti konať pred súdom namietajú dovolatelia len vo vzťahu k žalovaným 9/ a 10/, ktorí nemali byť v priebehu súdneho konania

riadne zastúpení a v dôsledku toho nemohli realizovať svoje procesné práva priznané zákonom.

Plnomocenstvom zo dňa 03. 03. 2005 splnomocnila matka žalovaných 9/ a 10/ Mgr. K. M. ako zákonná zástupkyňa advokáta JUDr. P. K. na zastupovanie žalovaného 10/ F. M., nar. X. v konaní vedenom na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 22Cb/635/1998 (č. 1. 722 súdneho spisu).

Uvedeným plnomocenstvom udeleným matkou žalovaných 9/ a 10/ Mgr. K. M. nedošlo k splnomocneniu JUDr. P. K. na zastupovanie žalovanej 9/, i keď podľa textu ním malo dôjsť k splnomocneniu advokátovi na zastupovanie v konaní aj v mene žalovanej 9/, nielen v mene žalovaného 10/. Žalovaná 9/ v tom čase (03. 03. 2005) už dovŕšila plnoletosť, preto Mgr. K. M. nemohla konať ako zákonná zástupkyňa v mene žalovanej 9/. Plnomocenstvo zo dňa 03. 03. 2005, podpísané Mgr. K. M., sa preto vzťahovalo len na žalovaného 10/.

Z predloženého súdneho spisu mal však dovolací súd za preukázané, že žalovaná 9/ K. M., nar. X. (v súčasnosti K. A. M.) plnomocenstvom zo dňa 07. 03. 2005 osobne splnomocnila na zastupovanie v konaní na Krajskom súde Žiline pod sp. zn. 22Cb/635/1998 advokáta JUDr. P. K. (č. 1. 703 súdneho spisu).

Na základe uvedeného dovolací súd konštatuje, že žalovaná 9/ po dosiahnutí plnoletosti riadne splnomocnila advokáta JUDr. P. K. na zastupovanie v konaní. Na tomto závere nič nemení ani čestné vyhlásenie žalovanej 9/ zo dňa 11. 09. 2015, v ktorom uviedla, že advokáta JUDr. P. K. nepozná, nikdy sa s ním nestretla a nikdy mu neudelila plnú moc na zastupovanie v konaní. Preto túto dovoláciu námietku vyhodnotil najvyšší súd ako neopodstatnenú.

Pokiaľ ide o tvrdenie, že dovŕšením plnoletosti žalovanými 9/ a 10/ zaniklo plnomocenstvo na zastupovanie v konaní udelené advokátovi JUDr. P. K., toto je vo vzťahu k žalovanej 9/ neopodstatnené, nakoľko plnomocenstvo JUDr. P. K. udelila žalovaná 9/ po dosiahnutí jej plnoletosti. K údajnému zániku plnomocenstva na zastupovanie žalovaného 10/ JUDr. P. K. dosiahnutím plnoletosti žalovaného 10/ dovolací súd uvádza, zánik plnomocenstva Občiansky súdny poriadok neupravuje, preto je potrebné pri posudzovaní

otázky zániku plnomocenstva vychádzať z ustanovenia § 33b Občianskeho zákonníka. Plnomocenstvo zanikne a/ vykonaním úkonu, na ktoré bolo obmedzené, b/ ak ho splnomocniteľ odvolal, c/ ak ho vypovedal a d/ ak splnomocnenec zomrie (§ 33b ods. 1 Občianskeho zákonníka). Podľa ods. 2 § 33b Občianskeho zákonníka plnomocenstvo zaniká smrťou splnomocniteľa, ak z jeho obsahu nevyplýva niečo iné. Zánikom právnickej osoby, ktorá je splnomocnencom alebo splnomocniteľom, zaniká plnomocenstvo len vtedy, ak jej práva a záväzky neprechádzajú na inú osobu. Jednotlivé dôvody zániku plnomocenstva sú v zákone vymenované taxatívne.

Z tohto dôvodu dospel dovolací súd k záveru, že dosiahnutie plnoletosti nepredstavuje zákonný dôvod zániku plnomocenstva. Žalovaný 10/ bol v konaní účinne zastúpený advokátom JUDr. P. K. aj po dosiahnutí plnoletosti na základe plnomocenstva zo dňa 03. 03. 2005, udeleného zákonnou zástupkyňou Mgr. K. M., na základe čoho mu bolo v plnej miere umožnené realizovať svoje procesné práva priznané mu zákonom.

Najvyšší súd nemal za preukázané ani tvrdenie dovolateľov, že zákonná zástupkyňa udelila v roku 2010 plnú moc na zastupovanie v konaní žalovaných 9/ a 10/ inej osobe, JUDr. A. T., v dôsledku čoho malo dôjsť k zmätočnému podaniu odporujúceho predchádzajúcemu plnomocenstvu.

S otázkou plnej moci, udelenej matkou žalovaných 9/ a 10/ dňa 26. 07. 2010, sa vysporiadal súd prvého stupňa vo svojom rozsudku na strane 19, kde uviedol, že podanie K. M., nar. X. je pre posúdenie veci irelevantné, a to z dôvodu, že K. M., nar. X. nebola účastníčkou konania a v čase, kedy doručila plnú moc splnomocnenému zástupcovi JUDr. A. T., nebola zákonnou zástupkyňou žalovaných 9/ a 10, nakoľko ku dňu 26. 07. 2010 boli žalovaní 9/ a 10/ už plnoletí.

Plná moc zo dňa 26. 07. 2010 udelená Mgr. K. M., nar. X. JUDr. A. T., bola udelená na zastupovanie splnomocniteľa (Mgr. K. M., nar. X.) a nie na zastupovanie K. M., nar. X. a F. M., nar. X.. Mgr. K. M., nar. X. nebola účastníkom konania vedenom na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 22Cb/635/1998. Najvyšší súd má za to, že plnou mocou zo dňa 26. 07. 2010 nedošlo k zmätočnému udeleniu plnomocenstva, ktoré by odporovalo plnomocenstvám na zastupovanie žalovaných 9/ a 10/ v konaní udeleným JUDr. P. K. Súd prvého stupňa preto neodňal žalovaným 9/ a 10/ možnosť konať pred súdom, ak konal s JUDr. P. K. ako s ich zástupcom.

Pokiaľ ide o zmenu spôsobu výkonu advokácie JUDr. P. K., dovolací súd uvádza, ku dňu 01. 11. 2007, odkedy JUDr. P. K. vykonáva advokáciu ako jeden zo spoločníkov právnickej osoby, nedošlo k zániku plnomocenstiev na zastupovanie žalovaných 9/ a 10/ v konaní. Tým, že advokát JUDr. P. K. začal vykonávať po udelení plnomocenstva na zastupovanie v konaní advokáciu ako spoločník v spoločnosti s ručením obmedzeným, neprestal vykonávať advokáciu, ako subjekt práva uvedený advokát nezanikol, preto plnomocenstvo na zastupovaní v konaní zaväzovalo JUDr. P. K. konať v mene žalovaných 9/ a 10/ aj po zmene spôsobu výkonu advokácie. Splnomocnený zástupca žalovaných 9/ a 10/ po zmene spôsobu výkonu advokácie vykonával advokáciu ako osoba oprávnená konať v mene právnickej osoby – advokátskej kancelárie (ako konateľ). Ako bolo uvedené už vyššie, plnomocenstvo zaniká len z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 33b Občianskeho zákonníka. Ak konajúce súdy vo svojich rozhodnutiach označovali za zástupcu žalovaných 9/ a 10/ ADVOKÁTSKU KANCELÁRIU JUDr. K., JUDr. V., s. r. o. (súd prvého stupňa), resp. ADVOKÁTSKU KANCELÁRIU JUDr. K., s. r. o. (odvolací súd), tak len rešpektovali právnu úpravu uvedenú v § 15 ods. 6 zákona o advokácii.

Žalovaní 9/ a 10/ boli v konaní pred súdom prvého stupňa aj v konaní pred odvolacím súdom riadne zastúpení JUDr. P. K. ako advokátom – fyzickou osobou a po 01. 11. 2007 ako advokátom – konateľom právnickej osoby poskytujúcej právne služby. Prostredníctvom splnomocneného zástupcu mohli žalovaní 9/ a 10/ účinne realizovať svoje procesné oprávnenia vyplývajúce im zo zákona.

Ako ďalší dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. uviedli žalovaní 9/ a 10/, že súd prvého stupňa rozhodol na pojednávaní uskutočnenom dňa 12. 08. 2013 napriek tomu, že ich právny zástupca žiadal pojednávanie z dôležitého dôvodu odročiť, tohto pojednávania sa nezúčastnil a žalovaní 9/ a 10/ nemali o tomto pojednávaní vedomosť. Žalovaní 9/ a 10/ nemohli reálne využiť právo predložiť dôkazy a zo strany súdu im nebolo umožnené podľa § 118 ods. 4 O. s. p. zhrnúť svoje návrhy, vyjadriť sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci.

Účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí (§ 24 prvá veta O. s. p.). Zmyslom tohto ustanovenia je poskytnúť procesným právam a povinnostiam účastníka konania kvalifikovanú ochranu. Ak je účastník zastúpený advokátom s plným procesným plnomocenstvom (§ 25 O. s. p.), jeho procesné práva a povinnosti vykonáva

v konaní jeho zástupca. Ustanovenie § 101 ods. 2 O. s. p. sa vzťahuje na účastníka konania i na jeho zástupcu.

Pojednávanie môže sa odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť (§ 119 ods. 1 prvá veta O. s. p.).

Súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie, ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy (§ 101 ods. 2 O. s. p.).

Citované ustanovenie § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku určuje takto dve podmienky, ktoré musia byť súčasne splnené, aby súd mohol vec prejednať v neprítomnosti účastníka alebo jeho zástupcu: riadne predvolanie a absencia žiadosti o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu.

Otázka kolízie pojednávania účastníka konania, resp. jeho právneho zástupcu ako „dôležitého dôvodu“ na odročenie pojednávania v zmysle § 101 ods. 2 O. s. p. bola už opakovane riešená v judikatúre najvyššieho súdu, ako aj v rozhodovacej praxi Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Podľa nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. januára 1999 sp. zn. I. ÚS 68/98 obsahom základného práva zaručujúceho právo každého, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom, nie je povinnosť súdu vyhovieť akejkoľvek jeho žiadosti na odročenie pojednávania. Kolízia dvoch pojednávania toho istého účastníka v tom istom termíne na rozdielnych súdoch nie je akceptovateľným predpokladom uznania existencie „dôležitého dôvodu“ na odročenie riadne a včas vytýčeného pojednávania. Posúdenie opodstatnenosti „dôležitého dôvodu“ (§ 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) v každom konkrétnom prípade patrí výlučne do právomoci konajúceho súdu (rovnako aj uznesenie ústavného súdu z 30. marca 2005 sp. zn. III. ÚS 94/2005).

V zmysle rozhodnutia najvyššieho súdu R 41/2002 dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania pred súdom môže byť aj kolízia s iným pojednávaním právneho zástupcu

účastníka konania, ak od účastníka nemožno spravodlivo požadovať, aby si zvolil iného zástupcu. Ak v takom prípade súd, napriek žiadosti o odročenie pojednávania, prejednal a rozhodol vec v neprítomnosti účastníka a jeho právneho zástupcu, odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Z uvedených rozhodnutí vyplýva, že samotná kolízia pojednávania právneho zástupcu účastníka nie je bez ďalšieho dôležitým dôvodom na odročenie pojednávania v zmysle § 101 ods. 2 O. s. p. (tiež aj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/77/2002).

I keď Občiansky súdny poriadok výslovne neupravuje povinnosť účastníka (jeho zástupcu) dôležitý dôvod, pre ktorý pojednávanie žiada odročiť, aj preukázať, je hodnoverné preukázanie tohto dôvodu nevyhnutným predpokladom toho, aby súd pojednávania odročil. Pokiaľ reálna existencia dôvodu odročenia pojednávania nie je v čase rozhodovania súdu o žiadosti o odročenie hodnoverne preukázaná, zostáva takáto žiadosť len v rovine nepodložených tvrdení (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Obdo 12/2013).

Predvolanie na pojednávania nariadené dňa 12. 08. 2013 bolo právnemu zástupcovi žalovaných 9/ a 10/ doručené dňa 04. 07. 2013. V čase pojednávania dňa 12. 08. 2013 o 10.00 hod. mal súd prvého stupňa k dispozícii len faxové podanie právneho zástupcu žalovaných 9/ a 10/ zo dňa 12. 08. 2013 s ospravedlnením neúčasti na pojednávani a žiadosťou o jeho odročenie z dôvodu kolízie pojednávani, keďže v deň 12. 08. 2013 sa musel o 9.00 hod. osobne zúčastniť pojednávania na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 35T/172/2009 s tým, že kolegyňa zástupcu žalovaných 9/ a 10/ JUDr. V. sa nemôže zúčastniť nariadeného pojednávania z dôvodu smrti jej otca. Na preukázanie v žiadosti uvádzaných tvrdení však nepredložil žiadny relevantný dôkaz. Až po vyhlásení rozhodnutia vo veci samej dňa 13. 08. 2013 doručil právny zástupca žalovaných 9/ a 10/ originál žiadosti o odročenie pojednávania spolu s upovedomením obhajcu o hlavnom zasadnutí uskutočnenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 35T/172/2009 dňa 12. 08. 2013 o 9.00 hod. Uvedené upovedomenie bolo právnemu zástupcovi žalovaných 9/ a 10/ doručené dňa 17. 05. 2013. Ďalšie uvádzané skutočnosti nepreukázal právny zástupca žalovaných 9/ a 10/ ani do rozhodnutia odvolacieho súdu.

Platí, že advokát je povinný využívať všetky zákonom pripustené prostriedky a spôsoby poskytovania právnej pomoci účastníkovi, ktorého zastupuje (§ 25 ods. 2 O. s. p.)

a je oprávnený dať sa zastupovať iným advokátom ako ďalším zástupcom, prípadne advokátskym koncipientom, ktorého zamestnáva (§ 25 ods. 3 O. s. p.).

Z obsahu spisu je zrejmé, že zástupca žalovaných 9/ a 10/ vedel o kolízii pojednávania s väčším časovým odstupom, než v deň odoslania faxového podania (12. 08. 2013 o 8.54 hod.) prvostupňovému súdu. Bolo preto povinnosťou zástupcu žalovaných 9/ a 10/ ako advokáta využiť všetky prostriedky, aby bolo možné vec prejednať, a to napr. substitučným splnomocnením iného advokáta (advokátskeho koncipienta), upovedomenia žalovaných 9/ a 10/ o nariadenom termíne pojednávania, žiadosti adresovanej žalovaným 9/ a 10/, aby si v súvislosti s pojednávaním uskutočneným dňa 12. 08. 2013 zvolili iného zástupcu. Zo spisového materiálu pritom nevyplýva, že by zástupca žalovaných 9/ a 10/ uskutočnil uvedené kroky. V žiadosti o odročenie pojednávania zo dňa 12. 08. 2013, ani v odvolaní zástupca žalovaných 9/ a 10/ nepreukázal, žeby udelil svojej kolegyni JUDr. V. substitučné plnomocenstvo na zastupovanie na pojednávaní uskutočnenom dňa 12. 08. 2013. Tvrdenie o tom, že sa JUDr. V. nemohla zúčastniť uvedeného súdneho pojednávania, považuje dovolací súd za nepodložené.

Preto, pokiaľ vo veci konajúci súd jeho žiadosti o odročenie pojednávania nevyhoviel a vec prejednal v jeho neprítomnosti, ako aj neprítomnosti žalovaných 9/ a 10/, ktorí svoju neprítomnosť ani neospravedlnili a nežiadali o odročenie pojednávania, a odvolací súd s týmto záverom prvostupňového súdu stotožnil, nedošlo k porušeniu žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku a svojím postupom neodňali žalovaným 9/ a 10/ možnosť konať pred súdom.

Zároveň súd prvého stupňa neodňal žalovaným 9/ a 10/ možnosť konať pred súdom tým, že sa nemohli v súlade s ustanovením § 118 ods. 4 O. s. p. vyjadriť k vykonanému dokazovaniu a právnej stránke veci.

Súd je povinný podľa § 118 ods. 4 O. s. p. pred skončením pojednávania vyzvať účastníkov konania, aby zhrnuli svoje návrhy, vyjadrili sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci. Uvedená povinnosť súdu sa však týka len tých účastníkov konania, ktorí sa pojednávania zúčastnia. V danom prípade sa v súlade s ustanovením § 101 ods. 2 O. s. p. pre neexistenciu dôležitého dôvodu na odročenie pojednávania uskutočnilo pojednávanie dňa 12. 08. 2013 v neprítomnosti zástupcu žalovaných 9/ a 10/. Preto nebolo možné, aby súd

prvého stupňa vyzval osobitne žalovaných 9/ a 10/, aby zhrnuli svoje návrhy, vyjadrili sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci.

Na základe uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že konanie súdu prvého stupňa, ako aj odvolacieho súdu nebolo postihnuté dovolateľmi namietanou vadou podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

Pokiaľ ide o dovolacie námietky žalovaných 1/, 7/, 8/, 9/ a 10/, smerujúce k nedostatočnému odôvodneniu napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, judikatúra najvyššieho súdu (viď R 111/1998) zastáva názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., ale (len) inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), ktorá však nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania. Tento názor je plne opodstatnený aj v prejednávanej veci a nie je dôvod odkloniť sa od tohto názoru. Právna kvalifikácia nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu ako dôvodu zakladajúceho len tzv. inú vadu konania pritom vyplýva tiež z rozhodnutí ďalších senátov najvyššieho súdu (porovnaj napríklad sp. zn. 1Cdo/140/2009, 1Cdo/181/2010, 2MCdo/18/2008, 2Cdo/83/2010, 4Cdo/310/2009, 5Cdo/290/2008, 5Cdo/216/2010, 6Cdo/25/2012, 7Cdo/52/2011, 7Cdo/109/2011).

Správnosť takéhoto nazerania na problematiku nepreskúmateľnosti rozhodnutia a jej dôsledkov potvrdzujú tiež rozhodnutia ústavného súdu o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam najvyššieho súdu, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (viď napríklad rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 184/2010, III. ÚS 184/2011, I. ÚS 264/2011, I. ÚS 141/2011, IV. ÚS 481/2011, III. ÚS 148/2012, IV. ÚS 481/2011, IV. ÚS 208/2012, IV. ÚS 90/2013, I. ÚS 287/2014). Dovolací súd osobitne poukazuje na to, že ústavný súd v náleze z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012 konštatoval, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. (v súčasnosti § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. – pozn. dovolacieho súdu), ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.“. Na doloženie aktuálnosti tohto právneho náhľadu na danú problematiku dovolací súd uvádza, že ústavný súd v uznesení z 27. marca 2014 sp. zn. IV. ÚS 196/2014 zotrval „na opakovane vyslovenom závere (napr. IV. ÚS 481/2011, IV. ÚS 499/2011, IV. ÚS 161/2012) o ústavnej udržateľnosti názoru najvyššieho súdu, podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním

napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie vecí nezakladá vadu konania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.“. V uznesení z 28. októbra 2014 sp. zn. I. ÚS 606/2014 ústavný súd konštatoval, že najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/55/2014 (založenom na stotožnení sa s rozhodnutím R 111/1998) dospel ústavne konformným spôsobom k záveru o neprípustnosti dovolania.

Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na Stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015 (publikované v Zbierke Stanovísk a rozhodnutí najvyššieho súdu pod R 2/2016), podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.

V danom prípade nejde ani o výnimku uvedenú v stanovisku R 2/2016, keďže rozhodnutie odvolacieho súdu obsahuje vysvetlenie dôvodov, pre ktoré vo veci rozhodol, vrátane vysporiadania sa s podstatnými odvolacími námietkami žalovaných 1/, 7/, 8/, 9/ a 10/. Skutočnosť, že sa dovolatelia nestotožňujú so závermi odvolacieho súdu, vyslovenými v jeho rozhodnutí, neznamená, že im odvolací súd odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

Z týchto dôvodov dovolací súd uzatvára, že ak by aj (prípadne) bolo dovolaním napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné, nezakladalo by to prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 ods. 1 O. s. p., nezakladá zmatečnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. Vada tejto povahy je síce relevantným dovolacím dôvodom, ktorý možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, sama osebe (i keby k nej skutočne došlo) ale prípustnosť dovolania nezakladá. Či už teda konanie, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, bolo alebo nebolo postihnuté procesnou vadou v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., nejde o dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania.

Obsah dovolacích námietok žalovaných 1/, 7/, 8/, 9/ a 10/ smeroval tiež k spochybneniu právneho posúdenia priznaného nároku odvolacím súdom (prípadne súdom prvého stupňa) v napadnutom rozsudku (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd ale právnym posúdením veci neodníma účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (viď uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/112/2001 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003). Právne posúdenie veci (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) súdmi nižších stupňov je najvyšším súdom považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (v tejto veci sa však o takýto prípad nejedná), zároveň je ale zhodne zastávaný názor, že (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., lebo (ani prípadným) nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/62/2010, sp. zn. 2Cdo/97/2010, sp. zn. 3Cdo/53/2011, sp. zn. 4 Cdo/68/2011, sp. zn. 5 Cdo/ 44/2011, sp. zn. 6 Cdo/ 41/2011 a sp. zn. 7Cdo/26/2010). I keby dovolacie námietky, napádajúce správnosť právnych záverov konajúcich súdov, dovolateľmi vytýkané okolnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 O. s. p.

Z obsahu dovolania žalovaných 1/, 7/, 8/, 9/ a 10/ vyplýva, že dovolatelia osobitne namietajú aj nesprávnosť výroku o náhrade trov konania, keďže súd podľa ich názoru svoje rozhodnutie nesprávne právne posúdil a zároveň žiadnym spôsobom neodôvodnil, prečo na rozhodnutie o náhrade trov konania neaplikoval ustanovenie § 150 O. s. p.

Pokiaľ je dovolaním napadnutý výrok rozsudku o trovách konania, smeruje dovolanie proti rozhodnutiu, ktoré je síce súčasťou rozsudku, ale má charakter uznesenia a tento charakter nestráca, i keď rozhodnutie o trovách s meritórnym rozhodnutím vo veci súvisí a je

do neho pojaté (§ 167 ods. 1 O. s. p.). Vzhľadom na túto povahu rozhodnutia o trovách konania treba prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu o trovách konania posudzovať podľa ustanovenia § 239 O. s. p. Ako je ale výslovne uvedené v § 239 ods. 3 O. s. p., ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide (medziiným) o uznesenie o trovách konania. Ustanovenie § 239 ods. 3 O. s. p. teda pripúšťa možnosť podania dovolania proti rozhodnutiu o trovách konania výlučne z dôvodu existencie väd zmätočnosti upravených v ustanovení § 237 ods. 1 O. s. p.

Dovolanie žalovaných 1/, 7/, 8/, 9/ a 10/ proti rozhodnutiu o trovách konania je neprípustné, nakoľko ním napádajú závery rozhodnutia súdu prvého stupňa. Výrok rozsudku súdu prvého stupňa o trovách konania nikto zo žalovaných osobitne nenapadol odvolaním. Žalovaní 9/ a 10/ odvolanie voči výroku o náhrade trov konania nepodali vôbec, žalovaní 1/, 7/ a 8/ vo svojom odvolaní síce formálne označili, že odvolaním napádajú aj výrok IV. rozsudku Krajského súdu v Žiline z 12. augusta 2013 č. k. 22Cb/635/1998-1596 (výrok o náhrade trov konania), ale z jeho obsahu nevyplývajú dôvody, pre ktoré by považovali výrok o náhrade trov konania za nesprávny. Odvolací súd je pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle ustanovenia § 212 ods. 1 O. s. p. Preto nestačí, aby odvolateľ len formálne uviedol, že podáva odvolanie aj voči výroku o náhrade trov konania. Je nevyhnutné, aby odvolateľ uviedol aj rozsah a dôvody, pre ktoré považuje konkrétny výrok rozhodnutia súdu za nesprávny. Ak výrok o trovách konania považovali žalovaní 1/, 7/, 8/, 9/ a 10/ za nesprávny, mali ho napadnúť odvolaním. To isté sa týka aj ich argumentácie v dovolaní, že pri rozhodovaní o náhrade trov konania mali súdy aplikovať ustanovenie § 150 O. s. p.

Pre záver o prípustnosti dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. je tiež nevyhnutné posúdenie miery, do akej sa účastníkovi postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Podmienka prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je totiž splnená, ak sa účastníkovi odňala možnosť konať pred súdom len pre časť konania, resp. do takej miery, že účastník mohol uplatniť svoj vplyv na výsledok konania podaním odvolania (R 39/1993). V prejednávanom prípade žalovaným 1/, 7/, 8/, 9/ a 10/ obrana ich práv a oprávnených záujmov v rámci odvolacieho konania bezpochyby umožnená bola, avšak túto možnosť nevyužili.

Keďže prípustnosť dovolania žalovaných 1/, 7/, 8/, 9/ a 10/ nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, najvyšší súd ho odmietol podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods.1 písm. c/ O. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovaným 1/, 7/, 8/, 9/ a 10/, ktorí úspech nemali (§ 243b ods. 4 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Žalobca nepodal návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania, preto mu ich náhradu dovolací súd nepriznal (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 151 ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 5 : 0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. mája 2016

JUDr. Katarína Pramuková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová